

Sprawozdanie za 2020 r.
z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Zielona Góra na rok 2020

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Zielona Góra na rok 2020 zwany dalej Programem, został przyjęty Uchwałą Rady Miasta Zielona Góra Nr XVII.378.2019 z dnia 20 grudnia 2019 r. Realizowane w ramach Programu działania należą do zadań własnych gminy, których obowiązek wdrożenia wynika z ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 183), ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 t.j. z późn. zm.¹⁾), ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1492).

Program na rok 2020 stanowił kontynuację i scalenie działań profilaktyczno–edukacyjnych podejmowanych w latach poprzednich w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Działania skierowane były do mieszkańców Miasta Zielona Góra: dzieci, młodzieży i osób dorosłych. Program był finansowany ze środków uzyskanych z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w roku 2020.

Poniższe tabele przedstawiają wysokość środków zaplanowanych i wykorzystanych na realizację Programu w roku 2020:

Rozdział 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi		Zaplanowane środki	Wykonanie
Ogółem		3 612 070,00	3 495 385,72
MOPS	§ 2360 – dotacje dla organizacji pozarządowych	255 000,00	246 049,00
	Biuro Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom	1 370 870,00	1 313 436,72
§ 2360- dotacje dla organizacji pozarządowych - Wydział Sportu, Kultury i Turystyki Urzędu Miasta Zielona Góra		1 986 200,00	1 935 900,00

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2020 r. poz. 1492, M.P. z 2021 r. poz. 125.

Rozdział 85153 Zwalczanie narkomanii		Zaplanowane środki	Wykonanie
Ogółem		195 180,00	190 526,38
MOPS	§ 2360 – dotacje dla organizacji pozarządowych	78 000,00	73 378,00
	Biuro Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom	117 180,00	117 148,38

Program realizowany był w 2020 roku w oparciu o cel główny: Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi oraz dwa cele operacyjne tj.:

1. Ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z używania substancji psychoaktywnych poprzez profilaktykę oraz podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Zielonej Góry, w szczególności dzieci i młodzieży.

2. Redukcję szkód wynikających z używania substancji psychoaktywnych oraz zwiększenie dostępności i jakości ofert pomocowych dla mieszkańców Zielonej Góry.

Realizowane działania wymienione w części X Programu uwzględniały kierunki wyznaczone przez Narodowy Program Zdrowia w Krajowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii, ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii, rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii z dnia 22 stycznia 2018 r. a w szczególności:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

5. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

6. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

7. Edukację zdrowotną, a w tym między innymi:

- 1) działalność informacyjno-edukacyjną w zakresie zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych;
- 2) działalność informacyjną w zakresie dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem;
- 3) działalność szkoleniową w zakresie skutecznych interwencji, programów profilaktycznych.

8. Profilaktykę, a w tym między innymi:

- 1) działalność zapobiegawczą;
- 2) poszerzanie, udoskonalanie, wdrażanie oferty skutecznych, rekomendowanych programów profilaktycznych;
- 3) poszerzenie oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej;
- 4) rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców i wychowawców, sprzyjających budowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.

9. Redukcję szkód, rehabilitację i reintegrację społeczną, a w tym między innymi:

- 1) leczenie, rehabilitację, reintegrację osób uzależnionych;
- 2) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania substancji psychoaktywnych;
- 3) wspieranie sieci hosteli dla osób w trakcie leczenia lub po jego zakończeniu;
- 4) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych;
- 5) wspieranie programów reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych;
- 6) wspieranie dostępu do leczenia ambulatoryjnego dla osób używających szkodliwie i uzależnionych.

10. Podjęcie działań zmierzających do kompleksowej diagnozy zjawisk związanych z używaniem substancji psychoaktywnych na terenie Miasta Zielonej Góry.

Program realizowany był przez następujące podmioty:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w szczególności Biuro Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom, zwane dalej Biurem Profilaktyki.

2. Wydział Sportu, Kultury i Turystyki Urzędu Miasta Zielona Góra.

3. Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4. Organizacje pozarządowe, które w oparciu o przepisy ustawy o *działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* realizowały zadania Miasta z obszaru profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania przemocy, minimalizacji ryzyka wynikającego z sięgania przez dzieci, młodzież i dorosłych po środki psychoaktywne.

5. Placówki prowadzące działalność oświatową, leczniczą, kościoły i związki wyznaniowe, osoby fizyczne (terapeuci, socjoterapeuci, psychologzy, prawnicy), inne podmioty realizujące zadania z zakresu ograniczania stosowania substancji psychoaktywnych.

W ramach założonych celów podmioty realizujące Program podejmowały działania polegające na:

1. Inicjowaniu i organizowaniu działań profilaktycznych zmierzających do łagodzenia skutków uzależnień.
2. Zbieraniu i upowszechnianiu informacji o działaniach i podmiotach działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień i współdziałaniu z nimi.
3. Merytorycznym i finansowym wspieraniu działań realizowanych przez organizacje pozarządowe i inne instytucje na terenie miasta Zielona Góra oraz zakup usług od podmiotów zewnętrznych w zakresie koniecznym do realizacji zadań wynikających z Programu.
4. Wspieraniu działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych mającej swoją siedzibę w Biurze Profilaktyki.
5. Współpracy z grupami należącymi do ruchów abstynenckich.

Realizacja Programu w 2020 roku była utrudniona z powodu pandemii koronawirusa. Ograniczenia spowodowane pandemią m.in.: konieczność przestrzegania obostrzeń sanitarnych, odbywania izolacji lub kwarantanny, wprowadzenie edukacji zdalnej spowodowały, że duża część zadań nie mogła być realizowana w zaplanowanej formie: niektóre zadania były częściowo realizowane w formie on-line, inne zostały zrealizowane w niepełnym wymiarze. Środki zaplanowane na realizację działań profilaktycznych zostały wydatkowane właściwie w całości. Niewykonanie jest spowodowane niewykorzystaniem środków z funduszu wynagrodzeń (wynagrodzenia osobowe, składki na ubezpieczenia społeczne, składki na Fundusz Pracy, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia biegłych sądowych), gdyż z powodu pandemii koronawirusa wiele osób przebywało na zwolnieniach lekarskich, kwarantannie, izolacji lub zasiłkach opiekuńczych na dzieci.

Realizacja działań zawartych w Programie

Działanie nr 1

Realizacja kampanii społecznych przeciwdziałających uzależnieniom i przemocy oraz promujących zdrowy styl życia i wartości rodzinne:

1. Dzień Bezpiecznego Internetu

Dzień Bezpiecznego Internetu, ustanowiony z inicjatywy Komisji Europejskiej miał na celu przypomnienie uczniom oraz rodzicom, jak mądrze i odpowiedzialnie korzystać z Sieci oraz uwrażliwienie na zjawisko cyberuzależnienia i cyberprzemocy. W 2020 roku Dzień Bezpiecznego Internetu (DBI) był obchodzony w dniu 12 lutego. Biuro Profilaktyki przekazało 40 zielonogórskim szkołom podstawowym i ponadpodstawowym, za pośrednictwem Wydziału Oświaty i Spraw

Społecznych Urzędu Miasta Zielona Góra, pakiety materiałów profilaktyczno – edukacyjnych dotyczących cyberprzemocy, uzależnienia od Internetu i zasad bezpiecznego korzystania z Sieci. Materiały adresowane do nauczycieli, rodziców oraz uczniów stanowiły pomoc w realizacji szkolnych działań profilaktycznych poświęconych ww. tematyce.

2. Kampania Społeczna „#Nierozzerwalni”

Biuro Profilaktyki przystąpiło do ogólnopolskiej kampanii realizowanej na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020. Jej głównym celem było wzmocnienie rodzinnych czynników chroniących dzieci i młodzież przed podejmowaniem przez nie zachowań ryzykownych. Biuro Profilaktyki przekazało 41 zielonogórskim szkołom informacje o możliwości udziału w kampanii oraz skorzystania z bezpłatnych materiałów edukacyjnych dla nauczycieli i wychowawców do wykorzystania podczas spotkań z rodzicami oraz materiałów adresowanych do rodziców.

3. Zielonogórska Kampania „Przeciw Pijanym Kierowcom”

Kampania prowadzona przez Biuro Profilaktyki pod patronatem Prezydenta Miasta Zielona Góra Janusza Kubickiego oraz Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych miała na celu zwrócenie uwagi mieszkańców miasta na problem dotyczący osób wsiadających za kierownicę po alkoholu. Biuro Profilaktyki przygotowało wystawę edukacyjno – informacyjną dotyczącą problemu kierowania pojazdem na tzw. podwójnym gazie. W dniach 17-31 sierpnia 2020 roku przed zielonogórskim ratuszem postawiono 13 dwustronnych prezenterów (plansz) ze zdjęciami przedstawiającymi pojazdy uczestniczące w wypadkach drogowych, skutki zdarzeń drogowych spowodowanych przez pijanych kierowców, a także informacje o konsekwencjach wobec osób prowadzących pojazdy pod wpływem alkoholu. Wystawa przypominała również historię niepełnosprawnego Michała, który walcząc o bezpieczeństwo na drogach, zginął potrącony przez pijanego kierowcę. W realizacji kampanii uczestniczyła Komenda Miejska Policji w Zielonej Górze. W dniach 17-18 sierpnia zostało zorganizowane stoisko informacyjne, gdzie mieszkańcy mogli porozmawiać z policjantem oraz pracownikami Biura Profilaktyki na temat konsekwencji jazdy po spożyciu alkoholu lub środków odurzających, a także otrzymać ulotki. Ponadto w Radio Index został wyemitowany spot poświęcony tematyce kampanii.

4. Zielonogórska Kampania „ZaFAScynuj się ciążą bez alkoholu”

Kampania edukacyjno - informacyjna pod patronatem Prezydenta Miasta Zielona Góra Janusza Kubickiego oraz Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została przeprowadzona przez Biuro Profilaktyki we wrześniu 2020 roku z uwagi na obchodzony corocznie na całym świecie w dniu 9 września Światowy Dzień FAS zwany też Dniem Świadomości FAS (09.09 – zestawienie dziewiątek pochodzi od dziewięciu miesięcy ciąży). Oprócz zwrócenia uwagi na problemy osób z Alkoholowym Zespołem Płodowym, kampania miała na celu uświadomienie przyszłym rodzicom, a w szczególności kobietom, skutków picia alkoholu w czasie ciąży i jego negatywnego wpływu na rozwój płodu, a w konsekwencji na dalszy rozwój dziecka. W ramach kampanii Biuro Profilaktyki przygotowało wystawę (13 dwustronnych prezenterów – plansz), która w dniach 1–18 września była prezentowana na zielonogórskim Rynku. W dniach 1-21 września

w Radio Index był emitowany spot związany z tą tematyką. W dniach 1 – 18 września w 12 wiatkach przystankowych MZK oraz na tablicach w autobusach miejskich zaprezentowano plakaty informujące o skutkach spożywania alkoholu przez kobiety spodziewające się dziecka. O kampanii informowały lokalne media, informacje zamieszczono także na stronie internetowej Biura Profilaktyki oraz profilu na Facebooku.

5. Zielonogórska Kampania Przeciw Przemocy „Widzę, Słyszę, Reaguję!”

Przygotowana przez Biuro Profilaktyki kampania edukacyjno-informacyjna została objęta patronatem przez Prezydenta Miasta Zielona Góra, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, Lubuskiego Kuratora Oświaty, Komendanta Miejskiego Policji w Zielonej Górze, Biskupa Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej. Jej celem było zwrócenie uwagi na zjawisko przemocy w rodzinie, przemocy wobec dzieci, młodzieży i osób starszych. Szczególny nacisk został położony na rolę świadków przemocy, gdyż brak reakcji to skazywanie krzywdzonych osób na życie w niebezpieczeństwie i ciągłym strachu. W ramach kampanii, w dniach od 26 października do 13 listopada, Biuro Profilaktyki przygotowało: wystawę na temat przemocy (13 dwustronnych prezenterów - plansz), którą mieszkańcy miasta mogli oglądać na zielonogórskiej starówce, emisję spotu radiowego i telewizyjnego, audycję radiową (30 minut) z udziałem ekspertów (psycholog, prawnik, kurator, pracownik socjalny), udział ekspertów w dwóch programach „Kalejdoskop” TVP3 Gorzów Wielkopolski, dyżury ekspertów w Biurze Profilaktyki, akcję informacyjną w zielonogórskich parafiach, mediach społecznościowych, plakaty i ulotki na temat przemocy kierowane do mieszkańców miasta (wiaty autobusowe i autobusy MZK oraz marketing bezadresowy). W kampanię zostały włączone także zielonogórskie szkoły, by zwrócić uwagę na różne aspekty przemocy, także tej rówieśniczej i cyberprzemocy. Biuro Profilaktyki przekazało za pośrednictwem Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych materiały dotyczące tej tematyki (ulotki, plakaty, karty informacyjne „Niebieskiej Linii”) w celu wykorzystania ich do propagowania wśród uczniów właściwej postawy wobec osób stosujących przemoc w ich otoczeniu, w szkole czy w świecie wirtualnym.

6. Kampania „III Zielonogórski Pięciobój Profilaktyczny”

Jest to autorska kampania profilaktyczna opracowana przez Biuro Profilaktyki, skierowana do dzieci i młodzieży uczęszczających do placówek wsparcia dziennego tj. świetlic prowadzonych w formie socjoterapeutycznej lub opiekuńczo – wychowawczej. W ramach kampanii świetlice miały za zadanie zrealizować cztery bloki tematyczne (papierosy i e-papierosy, alkohol, narkotyki i NSP, przemoc i cyberprzemoc) w okresie od lutego do czerwca. Piątym elementem kampanii miał być festyn podsumowujący kampanię. Udział w kampanii zgłosiło 7 świetlic. Na spotkaniu organizacyjnym w lutym przedstawiono założenia projektu, regulamin „Pięcioboju” oraz przekazano materiały do realizacji zadań przewidzianych w projekcie. Świetlice otrzymały ulotki, broszury, książki, plakaty dotyczące ww. tematyki, gry edukacyjne i integracyjne oraz materiały plastyczne przydatne do wykonania zadań konkursowych. Z powodu obostrzeń związanych z pandemią świetlice zrealizowały tylko pierwszy blok tematyczny dotyczący papierosów i e-papierosów. Działanie będzie kontynuowane w 2021 roku.

7. Kampanie „STOP przemocy domowej” oraz „Życie masz tylko jedno”

Kampanie, przeprowadzone przez Biuro Profilaktyki w dniach od 27 maja do 11 czerwca 2020 roku, były odpowiedzią na wzrost problemów społecznych (przemoc domową, narkomanię) spowodowany pandemią koronawirusa. 120 plakatów z informacjami o miejscach, gdzie można uzyskać pomoc zostało umieszczonych w 60 miejscach na słupach ogłoszeniowych Zielonogórskiego Ośrodka Kultury.

8. Kampania edukacyjna dla miast i gmin „Alkohol i Przemoc – STOP”

Zakupiono od Studia Profilaktyki Społecznej pakiet materiałów do realizacji kampanii rekomendowanej przez PARPA pn. „Alkohol i Przemoc – STOP”. Celem Kampanii była edukacja w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w społeczeństwie lokalnym oraz podniesienie kwalifikacji osób zajmujących się zawodowo tą problematyką. W okresie od czerwca do listopada Biuro Profilaktyki przekazało materiały do m.in.: Kuratorium Oświaty, MKRPA, Sądu Rodzinnego, zainteresowanych placówek oświatowych oraz uzupełniły „Stojaki Profilaktyczne”. Stojaki z materiałami informacyjnymi znajdują się w MOPS, Urzędzie Miasta, Wydziale Oświaty i Spraw Społecznych, Wydziale Spraw Obywatelskich, Wydziale Komunikacji, Powiatowym Urzędzie Pracy, Noclegowni dla Osób Bezdomnych, Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej, Centrum Biznesu.

9. Kampania „Przemoc w dobie koronawirusa”

Kampania przygotowana przez Biuro Profilaktyki polegała na rozpowszechnianiu informacji o miejscach, instytucjach gdzie można uzyskać pomoc. Trwała od 23 kwietnia do 22 maja, a jej celem była pomoc osobom dotkniętym przemocą domową. Kampania była realizowana poprzez emisję spotu radiowego w Radio Index i Radio Zachód, marketing bezadresowy (zostało rozniesionych 10 000 ulotek), ekspozycję plakatów informacyjno – edukacyjnych w autobusach MZK i w wiatkach autobusowych MZK oraz na zielonogórskim dworcu PKP, a także umieszczenie informacji na stronach internetowych Urzędu Miasta, MOPS i Biura Profilaktyki oraz na profilu Facebook Urzędu Miasta i Biura Profilaktyki.

10. Kampania „Zdrowo żyć, zdrowym być”

Lokalna kampania przygotowana przez Biuro Profilaktyki adresowana do zielonogórskich przedszkoli (dzieci w wieku 5-6 lat) mająca na celu promocję i naukę zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień. Kampania rozpoczęta w grudniu 2020 r. będzie realizowana w roku 2021.

11. Kampania „Bezpieczna młodość”

Biuro Profilaktyki współpracowało z Komendą Miejską Policji w Zielonej Górze przy realizacji Wojewódzkiego Programu Edukacyjno-Informacyjnego pn. „Bezpieczna Młodość” skierowanego do uczniów, kadry pedagogicznej i rodziców uczniów szkół ponadpodstawowych, którego celem było informowanie i edukowanie na temat skutków zachowań ryzykownych takich jak: zażywanie narkotyków, spożywanie alkoholu, cyberprzemoc. Zaprojektowane przez Biuro Profilaktyki plakaty zostały umieszczone w 4 zielonogórskich szkołach ponadpodstawowych, 3 internatach i w Biurze Profilaktyki.

12. Kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł”

Miasto Zielona Góra po raz 19-ty wzięło udział w kampanii profilaktycznej skierowanej do szkół podstawowych, której celem było m.in. ograniczenie podejmowania przez dzieci i młodzież zachowań

ryzykownych. W 2020 roku hasło przewodnie brzmiało „Dorastamy asertywnie”. Do udziału w kampanii Biuro Profilaktyki zaprosiło nauczycieli, uczniów, wychowawców i rodziców ze wszystkich zielonogórskich szkół podstawowych. Kampania trwała od kwietnia do grudnia 2020 r. a udział w niej zgłosiło 19 szkół podstawowych. Z powodu pandemii kampania była realizowana także w formie elektronicznej. W ramach kampanii uczniowie wzięli udział w 4 konkursach ogólnopolskich. W gronie laureatów konkursów znalazło się 66 uczniów z naszego miasta. Nagrodę specjalną zdobyła uczennica Szkoły Podstawowej nr 18. Ponadto Biuro Profilaktyki ogłosiło zielonogórski konkurs plastyczny pod hasłem „Moja przyszłość”, w którym nagrody przyznano 51 uczniom. 22 nauczycieli wzięło udział w kursie internetowym „Cyberprzemoc i cyberuzależnienia. Bezpieczni w sieci. Jak unikać zagrożeń i dobrze korzystać z Internetu”. Działaniami kampanii objęto ok. 8340 osób.

13. Kampania „Dbam o zdrowie Mamy, Taty i Swoje”

Działanie rozpoczęte przez Biuro Profilaktyki w październiku 2019 roku, trwało do grudnia 2020 roku. Kampania miała na celu przybliżenie dzieciom przedszkolnym w wieku 5 - 6 lat zagrożeń jakie niosą za sobą: brak zdrowego odżywiania się, brak aktywności fizycznej, spożywanie alkoholu i palenie papierosów. Do udziału w przedsięwzięciu zgłosiło się 19 przedszkoli, które otrzymały: książeczki edukacyjno - profilaktyczne „Bezpieczny przedszkolak”, broszury profilaktyczne dla nauczycieli „Kreatywna profilaktyka”, broszury profilaktyczne dla rodziców „Jak chronić dzieci przed zachowaniami nałogowymi”. Każda placówka miała za zadanie przygotować i przeprowadzić autorski cykl zajęć profilaktycznych z wykorzystaniem otrzymanych materiałów a następnie przysłać do Biura Profilaktyki sprawozdanie z realizacji działań. Zadanie zrealizowało 10 przedszkoli. Przekazanie nagród nastąpi w 2021 roku.

Działanie nr 2

Realizacja działań informacyjno-edukacyjnych, profilaktycznych i terapeutycznych dotyczących ryzyka szkód wynikających z używania substancji psychoaktywnych i związanej z tym zjawiskiem przemocy:

1. Kampania edukacyjna dla miast i gmin „Alkohol i Przemoc – STOP”

Zakupiono od Studia Profilaktyki Społecznej pakiet materiałów do realizacji kampanii rekomendowanej przez PARPA pn. „Alkohol i Przemoc – STOP”. Celem Kampanii była edukacja w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w społeczeństwie lokalnym oraz podniesienie kwalifikacji osób zajmujących się zawodowo tą problematyką. W okresie od czerwca do listopada Biuro Profilaktyki przekazało materiały do m.in.: Kuratorium Oświaty, MKRPA, Sądu Rodzinnego, zainteresowanych placówek oświatowych oraz uzupełniły „Stojaki Profilaktyczne”. Stojaki z materiałami informacyjnymi znajdują się w MOPS, Urzędzie Miasta, Wydziale Oświaty i Spraw Społecznych, Wydziale Spraw Obywatelskich, Wydziale Komunikacji, Powiatowym Urzędzie Pracy, Noclegowni dla Osób Bezdomnych, Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej, Centrum Biznesu.

2. Kampanie „STOP przemocy domowej” oraz „Życie masz tylko jedno”

Kampanie, przeprowadzone przez Biuro Profilaktyki w dniach od 27 maja do 11 czerwca 2020 roku, były odpowiedzią na wzrost problemów społecznych (przemoc domową, narkomanię) spowodowany pandemią koronawirusa. 120 plakatów z informacjami o miejscach, gdzie można uzyskać pomoc

zostało umieszczonych w 60 miejscach na słupach ogłoszeniowych Zielonogórskiego Ośrodka Kultury.

3. Kampania „Bezpieczna młodość”

Biuro Profilaktyki współpracowało z Komendą Miejską Policji w Zielonej Górze przy realizacji Wojewódzkiego Programu Edukacyjno-Informacyjnego pn. „Bezpieczna Młodość” skierowanego do uczniów, kadry pedagogicznej i rodziców uczniów szkół ponadpodstawowych, którego celem było informowanie i edukowanie na temat skutków zachowań ryzykownych takich jak: zażywanie narkotyków, spożywanie alkoholu, cyberprzemoc. Zaprojektowane przez Biuro Profilaktyki plakaty zostały umieszczone w 4 zielonogórskich szkołach ponadpodstawowych, 3 internatach i w Biurze Profilaktyki.

4. List do rodziców pierwszoklasistów

We wrześniu, tak jak w ubiegłych latach, Biuro Profilaktyki przygotowało list do rodziców uczniów klas pierwszych szkół podstawowych mający uzmysłowić na jakie zagrożenia mogą być narażone dzieci tj. przemoc rówieśnicza, substancje psychoaktywne, uzależnienie od Internetu. W liście zwrócono uwagę na problem przemocy w rodzinie. Do listu dołączono zestawienie „Gdzie szukać pomocy?” z danymi placówek, które oferują pomoc ofiarom przemocy i pomagają rozwiązywać problemy związane z wychowaniem dzieci, trudnościami w nauce oraz sięganiem po substancje psychoaktywne. Ze względu na pandemię, list został przekazany za pośrednictwem Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych poprzez dzienniki elektroniczne. Działaniem objęto 24 szkoły i około 1400 rodziców.

5. Biuro Profilaktyki prenumerowało miesięczniki: „Remedium” i „Świat Problemów”

Czasopisma co miesiąc były przekazywane do zielonogórskich szkół dostarczając zainteresowanym osobom niezbędnej wiedzy dotyczącej ryzyka szkód wynikających z używania substancji psychoaktywnych oraz zjawiska przemocy.

Działanie nr 3

Realizacja zajęć artystycznych z elementami profilaktyki uzależnień – edukacja przez sztukę, kierowanych do dzieci i młodzieży, a w szczególności uczniów zielonogórskich szkół:

Zajęcia artystyczne

Adresowane do młodzieży realizowane w Młodzieżowym Centrum Kultury i Edukacji „Dom Harcerza” przez pracownice Zielonogórskiego Ośrodka Kultury i Młodzieżowego Centrum Kultury i Edukacji „Dom Harcerza”. Uczestnicy przygotowywali sztukę o tematyce profilaktycznej pod hasłem „Nie obserwuj życia, żyj pełnią”. W zajęciach brało udział 8 osób. Zamknięcie szkół i placówek spowodowane pandemią koronawirusa uniemożliwiło zrealizowanie zadania.

Działanie nr 4

Realizacja działań informacyjno-edukacyjnych i profilaktycznych dotyczących problematyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w przedszkolach, szkołach, innych placówkach oświatowych oraz wsparcie podmiotów, w których zakresie działania znajduje się profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych i przeciwdziałanie przemocy:

1. Kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł”

Miasto Zielona Góra po raz 19-ty wzięło udział w kampanii profilaktycznej skierowanej do szkół podstawowych, której celem było m.in. ograniczenie podejmowania przez dzieci i młodzież zachowań ryzykownych. W 2020 roku hasło przewodnie brzmiało „Dorastamy asertywnie”. Do udziału w kampanii Biuro Profilaktyki zaprosiło nauczycieli, uczniów, wychowawców i rodziców ze wszystkich zielonogórskich szkół podstawowych. Kampania trwała od kwietnia do grudnia 2020 r. a udział w niej zgłosiło 19 szkół podstawowych. Z powodu pandemii kampania była realizowana także w formie elektronicznej. W ramach kampanii uczniowie wzięli udział w 4 konkursach ogólnopolskich. W gronie laureatów konkursów znalazło się 66 uczniów z naszego miasta. Nagrodę specjalną zdobyła uczennica Szkoły Podstawowej nr 18. Ponadto Biuro Profilaktyki ogłosiło zielonogórski konkurs plastyczny pod hasłem „Moja przyszłość”, w którym nagrody przyznano 51 uczniom. 22 nauczycieli wzięło udział w kursie internetowym „Cyberprzemoc i cyberuzależnienia. Bezpieczni w sieci. Jak unikać zagrożeń i dobrze korzystać z Internetu”. Działaniami kampanii objęto ok. 8340 osób.

2. Kampania edukacyjna dla miast i gmin „Alkohol i Przemoc – STOP”

Zakupiono od Studia Profilaktyki Społecznej pakiet materiałów do realizacji kampanii rekomendowanej przez PARPA pn. „Alkohol i Przemoc – STOP”. Celem Kampanii była edukacja w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w społeczeństwie lokalnym oraz podniesienie kwalifikacji osób zajmujących się zawodowo tą problematyką. W okresie od czerwca do listopada Biuro Profilaktyki przekazało materiały do m.in.: Kuratorium Oświaty, MKRPA, Sądu Rodzinnego, zainteresowanych placówek oświatowych oraz uzupełniły „Stojaki Profilaktyczne”. Stojaki z materiałami informacyjnymi znajdują się w MOPS, Urzędzie Miasta, Wydziale Oświaty i Spraw Społecznych, Wydziale Spraw Obywatelskich, Wydziale Komunikacji, Powiatowym Urzędzie Pracy, Noclegowni dla Osób Bezdomnych, Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej, Centrum Biznesu.

3. Dzień Bezpiecznego Internetu

Dzień Bezpiecznego Internetu, ustanowiony z inicjatywy Komisji Europejskiej miał na celu przypomnienie uczniom oraz rodzicom, jak mądrze i odpowiedzialnie korzystać z Sieci oraz uwrażliwienie na zjawisko cyberuzależnienia i cyberprzemocy. Biuro Profilaktyki przekazało 40 zielonogórskim szkołom podstawowym i ponadpodstawowym, za pośrednictwem Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zielona Góra, pakiety materiałów profilaktyczno – edukacyjnych dotyczących cyberprzemocy, uzależnienia od Internetu i zasad bezpiecznego korzystania z Sieci. Materiały adresowane do nauczycieli, rodziców oraz uczniów stanowiły pomoc w realizacji szkolnych działań profilaktycznych poświęconych ww. tematyce.

4. „Na przerwie razem” – projekt pilotażowy

Działanie przygotowane przez Biuro Profilaktyki ma na celu budowanie i wspieranie pozytywnego klimatu szkoły, który jest istotnym czynnikiem wspierającym karierę szkolną dzieci i młodzieży oraz czynnikiem chroniącym przed zachowaniami ryzykownymi. W ramach projektu w wybranej szkole podstawowej zostaną utworzone „kącki profilaktyczne”, gdzie uczniowie będą mieli szansę wejść w pozytywne interakcje z rówieśnikami, co wesprze ich funkcjonowanie szkolne i społeczne, a tym samym zwiększy skuteczność profilaktycznych oddziaływań szkoły. W „kąciku profilaktycznym” będą

ustawione także stojaki z ulotkami zawierającymi treści profilaktyczno – edukacyjne i informacje gdzie można uzyskać pomoc. W 2020 roku projekt został rozpoczęty, zakupiono materiały (pufy, naklejki ściennie i podłogowe) niezbędne do jego realizacji w 2021 roku.

5. Biuro Profilaktyki prenumerowało miesięczniki: „Remedium” i „Świat Problemów”

Czasopisma co miesiąc za pośrednictwem Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zielona Góra były przekazywane do zielonogórskich szkół dostarczając zainteresowanym osobom niezbędnej wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy.

6. List do rodziców pierwszoklasistów

We wrześniu, tak jak w ubiegłych latach, Biuro Profilaktyki przygotowało list do rodziców uczniów klas pierwszych szkół podstawowych mający uzmysłowić na jakie zagrożenia mogą być narażone dzieci tj. przemoc rówieśnicza, substancje psychoaktywne, uzależnienie od Internetu. W liście zwrócono uwagę na problem przemocy w rodzinie. Do listu dołączono zestawienie „Gdzie szukać pomocy?” z danymi placówek, które oferują pomoc ofiarom przemocy i pomagają rozwiązywać problemy związane z wychowaniem dzieci, trudnościami w nauce oraz sięganiem po substancje psychoaktywne. Ze względu na pandemię, list został przekazany za pośrednictwem Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych poprzez dzienniki elektroniczne. Działaniem objęto 24 szkoły i około 1400 rodziców.

7. Przekazanie materiałów profilaktyczno – edukacyjnych

Biuro Profilaktyki przekazało materiały profilaktyczne – ulotki, broszury i plakaty dotyczące nowych środków psychoaktywnych („dopalaczy”) i narkotyków Publicznej Szkole Podstawowej nr 7 oraz materiały profilaktyczne dotyczące papierosów i e-papierosów - Bursie. Biuro Profilaktyki przekazało Ośrodkowi Interwencji Kryzysowej w Zielonej Górze materiały profilaktyczne (książki, broszury, ulotki i plakaty) dotyczące przemocy, alkoholu, papierosów, relacji dziecko – dorosły.

Działanie nr 5

Organizacja i wsparcie działań informacyjno-edukacyjnych i profilaktycznych realizowanych dla placówek wsparcia dziennego prowadzonych przez organizacje pozarządowe w zakresie problematyki uzależnień od substancji psychoaktywnych i przeciwdziałania przemocy:

1. Kampania „III Zielonogórski Pięciobój Profilaktyczny”

Jest to autorska kampania profilaktyczna opracowana przez Biuro Profilaktyki skierowana do dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego tj. świetlic prowadzonych w formie socjoterapeutycznej lub opiekuńczo - wychowawczej, placówek opiekuńczych oraz stowarzyszeń zajmujących się opieką nad dziećmi. W ramach kampanii świetlice miały za zadanie zrealizować cztery bloki tematyczne (alkohol, narkotyki i NSP, papierosy i e-papierosy, przemoc i cyberprzemoc) w okresie od lutego do czerwca. Udział w kampanii zgłosiło 7 świetlic. Na spotkaniu organizacyjnym przedstawiono założenia projektu oraz regulamin „Pięcioboju” oraz przekazano materiały do realizacji programu. Po zgłoszeniu do kampanii świetlice otrzymały, na zorganizowanym w Biurze Profilaktyki spotkaniu, zestawy materiałów plastycznych niezbędnych do przeprowadzenia kampanii oraz materiały dydaktyczne i gry edukacyjne. Z powodu obostrzeń

związanych z pandemią świetlice zrealizowały tylko pierwszy blok tematyczny. Działanie będzie kontynuowane w 2021 roku.

2. Zajęcia specjalistyczne w placówkach wsparcia dziennego

W ramach ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* wsparcie finansowe na prowadzenie zajęć specjalistycznych w placówkach wsparcia dziennego otrzymały następujące organizacje pozarządowe: Ośrodek Integracji Społecznej, Stowarzyszenie Penitencjarne „Patronat”, Fundacja „Możesz Inaczej”, Caritas Diecezji Zielonogórsko – Gorzowskiej, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Stowarzyszenie „Damy Radę” oraz Parafia Rzymsko – Katolicka p.w. Św. Jadwigi Śląskiej, Parafia Rzymsko – Katolicka p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego. W zajęciach uczestniczyło łącznie 113 dzieci i młodzieży.

Działanie nr 6

Realizacja działań zapewniających dostęp do informacji o organizacjach i instytucjach zajmujących się przeciwdziałaniem, zapobieganiem i leczeniem skutków uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz przeciwdziałaniem przemocy (np. poprzez strony internetowe, ogłoszenia, radio, TV, broszury etc.):

1. Działalność informacyjna Biura Profilaktyki

Biuro Profilaktyki prowadzi stronę internetową, na której znaleźć można informacje o ofercie pomocowej dotyczącej przemocy oraz uzależnień od środków psychoaktywnych, skierowanej do mieszkańców Zielonej Góry dostępnej w siedzibie Biura Profilaktyki, w innych jednostkach pomocowych na terenie miasta oraz w placówkach zamkniętego leczenia uzależnień znajdujących się na terenie województwa lubuskiego. Strona zawiera również bieżące informacje o działaniach edukacyjnych, profilaktycznych, szkoleniowych, akcjach i kampaniach realizowanych przez Biuro Profilaktyki. Strona internetowa została założona, aby dotrzeć do jak największej rzeszy odbiorców z informacjami o ofercie pomocowej dla osób dotkniętych problemem uzależnienia od substancji psychoaktywnych, współuzależnienia, przemocą domową. Biuro Profilaktyki obecne jest również w mediach społecznościowych (Facebook) poprzez swój fanpage.

2. Kampanie „STOP przemocy domowej” oraz „Życie masz tylko jedno”

Kampanie, przeprowadzone przez Biuro Profilaktyki w dniach od 27 maja do 11 czerwca 2020 roku, były odpowiedzią na wzrost problemów społecznych (przemoc domową, narkomanię) spowodowany pandemią koronawirusa. 120 plakatów z informacjami o miejscach, gdzie można uzyskać pomoc zostało umieszczonych w 60 miejscach na słupach ogłoszeniowych Zielonogórskiego Ośrodka Kultury.

3. Akcja informacyjna Biura Profilaktyki w czasie pandemii koronawirusa

W 16 wiatach przystankowych MZK oraz w 20 autobusach MZK zostały umieszczone plakaty informujące o telefonicznych dyżurach specjalistów przyjmujących w Biurze Profilaktyki – psychologa, prawnika, specjalisty terapii uzależnień. Został przeprowadzony kolportaż ulotek do skrzynek pocztowych mieszkańców miasta z informacją o możliwości skorzystania z porad. Akcja trwała od 27 kwietnia do 27 maja.

4. Wydruk materiałów informacyjno – edukacyjnych

Materiały informacyjno – edukacyjne na temat uzależnień, przemocy oraz materiały informacyjne na temat działalności Biura Profilaktyki będą przekazywane podczas działań profilaktycznych realizowanych przez Biuro Profilaktyki w 2021 roku.

5. „Na przerwie razem” – projekt pilotażowy

Działanie przygotowane przez Biuro Profilaktyki ma na celu budowanie i wspieranie pozytywnego klimatu szkoły, który jest istotnym czynnikiem wspierającym karierę szkolną dzieci i młodzieży oraz czynnikiem chroniącym przed zachowaniami ryzykownymi. W ramach projektu w wybranej szkole podstawowej zostaną utworzone „kąciki profilaktyczne”, gdzie uczniowie będą mieli szansę wejść w pozytywne interakcje z rówieśnikami, co wesprze ich funkcjonowanie szkolne i społeczne, a tym samym zwiększy skuteczność profilaktycznych oddziaływań szkoły. W „kąciku profilaktycznym” będą ustawione także stojaki z ulotkami zawierającymi treści profilaktyczno – edukacyjne i informacje, gdzie można uzyskać pomoc. W 2020 roku projekt został rozpoczęty, zakupiono materiały (pufy, naklejki ścienne i podłogowe) niezbędne do jego realizacji w 2021 roku.

6. Stojaki Profilaktyczne

Znajdujące się w instytucjach użyteczności publicznej tzw. Stojaki Profilaktyczne, ustawione przez Biuro Profilaktyki były regularnie uzupełniane ulotkami i broszurami dotyczącymi problematyki uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu, środków psychoaktywnych, przemocy oraz informatorami dotyczącymi MKRPA i oferty pomocowej dostępnej w siedzibie Biura Profilaktyki i w mieście Zielona Góra. Stojaki z materiałami informacyjnymi znajdują się MOPS przy ul. Długiej 13, w Urzędzie Miasta przy ul. Podgórznej 22, w Wydziale Oświaty i Spraw Społecznych UM przy ul. Zachodniej 63 a, w Wydziale Spraw Obywatelskich UM przy ul. Grottgera 7, w Wydziale Komunikacji UM przy ul. Sienkiewicza 8a, w Powiatowym Urzędzie Pracy przy ul. Batorego 126 A, w Noclegowni dla Osób Bezdomnych przy ul. Bema 38, w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej przy ul. Wojska Polskiego 9, w Centrum Biznesu przy ul. Bohaterów Westerplatte 23.

Działanie nr 7

Promowanie zdrowego stylu życia, w szczególności poprzez:

1. Prowadzenie profilaktycznych zajęć sportowo rekreacyjnych:

Wydział Sportu, Kultury i Turystyki Urzędu Miasta Zielona Góra w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, w oparciu o przepisy ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*, koordynował przekazanie dotacji celowych organizacjom pozarządowym, z którymi na działania sportowe zawarto 29 umów. W działaniach sportowych uczestniczyło 2720 osób.

2. Dofinansowanie obozów i kolonii socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin uzależnionych od substancji psychoaktywnych i doznających przemocy:

Nie realizowano.

3. Dofinansowanie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w profilaktycznych zajęciach pozalekcyjnych, programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

Organizacje pozarządowe prowadzące placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej i specjalistycznej, w oparciu o przepisy ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*, otrzymały wsparcie z zakresu dożywiania dzieci. Ze wsparcia skorzystały 2 organizacje i ok. 17 dzieci.

Działanie nr 8

Realizacja działań minimalizujących występowanie ryzykownych zachowań wśród dzieci i młodzieży, w tym uczniów szkół zielonogórskich, poprzez wzmacnianie czynników chroniących w ramach rozwoju psychicznego i społecznego:

1. „Na przerwie razem” – projekt pilotażowy

Działanie przygotowane przez Biuro Profilaktyki ma na celu budowanie i wspieranie pozytywnego klimatu szkoły, który jest istotnym czynnikiem wspierającym karierę szkolną dzieci i młodzieży oraz czynnikiem chroniącym przed zachowaniami ryzykownymi. W ramach projektu w wybranej szkole podstawowej zostaną utworzone „kąciki profilaktyczne”, gdzie uczniowie będą mieli szansę wejść w pozytywne interakcje z rówieśnikami, co wesprze ich funkcjonowanie szkolne i społeczne, a tym samym zwiększy skuteczność profilaktycznych oddziaływań szkoły. W „kąciku profilaktycznym” będą ustawione także stojaki z ulotkami zawierającymi treści profilaktyczno – edukacyjne i informacje gdzie można uzyskać pomoc. W 2020 roku projekt został rozpoczęty, zakupiono materiały (pufy, naklejki ściennie i podłogowe) niezbędne do jego realizacji w 2021 roku.

2. List do rodziców pierwszoklasistów

We wrześniu, tak jak w ubiegłych latach, Biuro Profilaktyki przygotowało list do rodziców uczniów klas pierwszych szkół podstawowych mający uzmysłowić na jakie zagrożenia mogą być narażone dzieci tj. przemoc rówieśnicza, substancje psychoaktywne, uzależnienie od Internetu. W liście zwrócono uwagę na problem przemocy w rodzinie. Do listu dołączono zestawienie „Gdzie szukać pomocy?” z danymi placówek, które oferują pomoc ofiarom przemocy i pomagają rozwiązywać problemy związane z wychowaniem dzieci, trudnościami w nauce oraz sięganiem po substancje psychoaktywne. Ze względu na pandemię, list został przekazany za pośrednictwem Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych poprzez dzienniki elektroniczne. Działaniem objęto 24 szkoły i około 1400 rodziców.

3. Zajęcia artystyczne

Adresowane do młodzieży realizowane w Młodzieżowym Centrum Kultury i Edukacji „Dom Harcerza” przez pracownice Zielonogórskiego Ośrodka Kultury i Młodzieżowego Centrum Kultury i Edukacji „Dom Harcerza”. Uczestnicy przygotowywali sztukę o tematyce profilaktycznej pod hasłem „Nie obserwuj życia, żyj pełnią”. W zajęciach brało udział 8 osób. Zamknięcie szkół i placówek spowodowane pandemią koronawirusa uniemożliwiło zrealizowanie zadania.

4. Kampania Społeczna „#Nierozzerwalni”

Biuro Profilaktyki przystąpiło do ogólnopolskiej kampanii realizowanej na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020. Jej głównym celem było wzmacnianie rodzinnych czynników chroniących dzieci i młodzież przed podejmowaniem przez nie zachowań ryzykownych. Biuro Profilaktyki przekazało 41 zielonogórskim szkołom informacje o możliwości udziału w kampanii oraz skorzystania

z bezpłatnych materiałów edukacyjnych dla nauczycieli i wychowawców do wykorzystania podczas spotkań z rodzicami oraz materiałów adresowanych do rodziców.

5. Wspieranie młodzieży – czynniki chroniące – Wystarczająco dobrzy rodzice

Zadanie realizowane przez Towarzystwo Rozwoju Rodziny Oddział w Zielonej Górze w oparciu o przepisy ustawy o *działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* polegało na prowadzeniu zajęć dla rodziców, opiekunów i nauczycieli dotyczących wzmacniania czynników chroniących wraz z możliwością konsultacji w formie zdalnej. W zajęciach uczestniczyły 83 osoby.

Działanie nr 9

Zakup i dystrybucja profilaktycznych materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących uzależnień i przemocy (broszur, plakatów, ulotek, itp.) w miejscach użyteczności publicznej, skierowanych do osób dorosłych, dzieci i młodzieży:

1. Stojaki Profilaktyczne

Znajdujące się w instytucjach użyteczności publicznej tzw. Stojaki Profilaktyczne, ustawione przez Biuro Profilaktyki, były regularnie uzupełniane ulotkami i broszurami dotyczącymi problematyki uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu, środków psychoaktywnych, przemocy oraz informatorami dotyczącymi MKRPA i oferty pomocowej dostępnej w siedzibie Biura Profilaktyki i w mieście Zielona Góra. Stojaki z materiałami informacyjnymi znajdują się MOPS przy ul. Długiej 13, w Urzędzie Miasta przy ul. Podgórnej 22, w Wydziale Oświaty i Spraw Społecznych UM przy ul. Zachodniej 63 a, w Wydziale Spraw Obywatelskich UM przy ul. Grottgera 7, w Wydziale Komunikacji UM przy ul. Sienkiewicza 8a, w Powiatowym Urzędzie Pracy przy ul. Batorego 126 A, w Noclegowni dla Osób Bezdomnych przy ul. Bema 38, w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej przy ul. Wojska Polskiego 9, w Centrum Biznesu przy ul. Bohaterów Westerplatte 23.

2. Pomocniki profilaktyczne dla zielonogórskich przedszkoli

Działanie zaplanowane przez Biuro Profilaktyki zostało zaadresowane do nauczycieli wychowania przedszkolnego oraz rodziców i opiekunów prawnych dzieci przedszkolnych. Celem „Pomocnika profilaktycznego” jest udostępnienie w placówkach przedszkolnych literatury oraz materiałów profilaktyczno – edukacyjnych pomocnych w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym oraz wspierających rodziców w wychowywaniu dzieci. Działanie zostało rozpoczęte w 2020 roku, zostanie zrealizowane w 2021 roku. „Pomocniki” zostaną przekazane do 31 przedszkoli.

3. Wydruk materiałów informacyjno – edukacyjnych

Materiały informacyjno – edukacyjne na temat uzależnień, przemocy oraz materiały informacyjne na temat działalności Biura Profilaktyki będą przekazywane podczas działań profilaktycznych realizowanych przez Biuro Profilaktyki w 2021 roku.

4. Kampania „Bezpieczna młodość”

Biuro Profilaktyki współpracowało z Komendą Miejską Policji w Zielonej Górze przy realizacji Wojewódzkiego Programu Edukacyjno-Informacyjnego pn. „Bezpieczna Młodość” skierowanego do uczniów, kadry pedagogicznej i rodziców uczniów szkół ponadpodstawowych, którego celem było informowanie i edukowanie na temat skutków zachowań ryzykownych takich jak: zażywanie narkotyków, spożywanie alkoholu, cyberprzemoc. Zaprojektowane przez Biuro Profilaktyki plakaty

zostały umieszczone w 4 zielonogórskich szkołach ponadpodstawowych, 3 internatach i w Biurze Profilaktyki.

5. Kampania „Przemoc w dobie koronawirusa”

Kampania przygotowana przez Biuro Profilaktyki polegała na rozpowszechnianiu informacji o miejscach, instytucjach gdzie można uzyskać pomoc. Trwała od 23 kwietnia do 22 maja, a jej celem była pomoc osobom dotkniętym przemocą domową. Kampania była realizowana poprzez emisję spotu radiowego w Radio Index i Radio Zachód, marketing bezadresowy (zostało rozniesionych 10 000 ulotek), ekspozycję plakatów informacyjno – edukacyjnych w autobusach MZK i w wiatkach autobusowych MZK oraz na zielonogórskim dworcu PKP, a także umieszczenie informacji na stronach internetowych Urzędu Miasta, MOPS i Biura Profilaktyki oraz na profilu Facebook Urzędu Miasta i Biura Profilaktyki.

6. Kampania edukacyjna dla miast i gmin „Alkohol i Przemoc – STOP”

Zakupiono od Studia Profilaktyki Społecznej pakiet materiałów do realizacji kampanii rekomendowanej przez PARPA pn. „Alkohol i Przemoc – STOP”. Celem Kampanii była edukacja w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w społeczeństwie lokalnym oraz podniesienie kwalifikacji osób zajmujących się zawodowo tą problematyką. W okresie od czerwca do listopada Biuro Profilaktyki przekazało materiały do m.in. Kuratorium Oświaty, MKRPA, Sądu Rodzinnego, zainteresowanych placówek oświatowych oraz uzupełniły „Stojaki Profilaktyczne”. Stojaki z materiałami informacyjnymi znajdują się w MOPS, Urzędzie Miasta, Wydziale Oświaty i Spraw Społecznych, Wydziale Spraw Obywatelskich, Wydziale Komunikacji, Powiatowym Urzędzie Pracy, Noclegowni dla Osób Bezdomnych, Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej, Centrum Biznesu.

7. Kampanie „STOP przemocy domowej” oraz „Życie masz tylko jedno”

Kampanie, przeprowadzone przez Biuro Profilaktyki w dniach od 27 maja do 11 czerwca 2020 roku, były odpowiedzią na wzrost problemów społecznych (przemoc domową, narkomanię) spowodowany pandemią koronawirusa. 120 plakatów z informacjami o miejscach, gdzie można uzyskać pomoc zostało umieszczonych w 60 miejscach na słupach ogłoszeniowych Zielonogórskiego Ośrodka Kultury.

8. Zielonogórska Kampania Przeciw Przemocy „Widzę, Słyszę, Reaguję!”

Przygotowana przez Biuro Profilaktyki kampania edukacyjno-informacyjna, której celem było zwrócenie uwagi na zjawisko przemocy w rodzinie, przemocy wobec dzieci, młodzieży i osób starszych. Szczególny nacisk został położony na rolę świadków przemocy. W ramach kampanii, w dniach od 26 października do 13 listopada, Biuro Profilaktyki przygotowało: wystawę na temat przemocy (13 dwustronnych prezenterów - plansz), którą mieszkańcy miasta mogli oglądać na zielonogórskiej starówce, emisję spotu radiowego i telewizyjnego, audycję radiową (30 minut) z udziałem ekspertów (psycholog, prawnik, kurator, pracownik socjalny), udział ekspertów w dwóch programach „Kalejdoskop” TVP3 Gorzów Wielkopolski, akcję informacyjną w zielonogórskich parafiach, mediach społecznościowych, plakaty i ulotki na temat przemocy kierowane do mieszkańców miasta (wiaty autobusowe i autobusy MZK oraz marketing bezadresowy). Materiały profilaktyczno - edukacyjne zostały przekazane także zielonogórskim szkołom.

9. Zielonogórska Kampania „ZaFAScynuj się ciążą bez alkoholu”

Kampania edukacyjno – informacyjna, która oprócz zwrócenia uwagi na problemy osób z Alkoholowym Zespołem Płodowym, miała na celu uświadomienie przyszłym rodzicom, a w szczególności kobietom, skutków picia alkoholu w czasie ciąży i jego negatywnego wpływu na rozwój płodu, a w konsekwencji na dalszy rozwój dziecka. W ramach kampanii Biuro Profilaktyki przygotowało wystawę (13 dwustronnych prezenterów - plansz), która w dniach 1–18 września była prezentowana na zielonogórskim Rynku. W dniach 1-21 września w Radio Index był emitowany spot związany z tą tematyką. W dniach 1 – 18 września w 12 wiatkach przystankowych MZK oraz na tablicach w autobusach miejskich zaprezentowano plakaty informujące o skutkach spożywania alkoholu przez kobiety spodziewające się dziecka. O kampanii informowały lokalne media, informacje zamieszczono także na stronie internetowej Biura Profilaktyki oraz profilu na Facebooku.

10. Zielonogórska Kampania „Przeciw Pijanym Kierowcom”

Kampania prowadzona przez Biuro Profilaktyki miała na celu zwrócenie uwagi mieszkańców miasta na problem dotyczący osób wsiadających za kierownicę po alkoholu. Biuro Profilaktyki przygotowało wystawę edukacyjno – informacyjną, którą można było oglądać w dniach 17-31 sierpnia 2020 roku przed zielonogórskim ratuszem. W dniach 17-18 sierpnia zostało zorganizowane stoisko informacyjne, gdzie mieszkańcy mogli porozmawiać z policjantem oraz pracownikami Biura Profilaktyki na temat konsekwencji jazdy po spożyciu alkoholu lub środków odurzających oraz otrzymać materiały profilaktyczno – edukacyjne dotyczące uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. W realizacji kampanii uczestniczyła Komenda Miejska Policji w Zielonej Górze. Ponadto w Radio Index został wyemitowany spot poświęcony tematyce kampanii.

Działanie nr 10

Organizowanie i wspieranie działań przeciwdziałających zjawisku przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem uzależnienia od substancji psychoaktywnych:

1. Kampania edukacyjna dla miast i gmin „Alkohol i Przemoc – STOP”

Zakupiono od Studia Profilaktyki Społecznej pakiet materiałów do realizacji kampanii rekomendowanej przez PARPA pn. „Alkohol i Przemoc – STOP”. Celem Kampanii była edukacja w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w społeczeństwie lokalnym oraz podniesienie kwalifikacji osób zajmujących się zawodowo tą problematyką. W okresie od czerwca do listopada Biuro Profilaktyki przekazało materiały do m.in.: Kuratorium Oświaty, MKRPA, Sądu Rodzinnego, zainteresowanych placówek oświatowych oraz uzupełniły „Stojaki Profilaktyczne”. Stojaki z materiałami informacyjnymi znajdują się w MOPS, Urzędzie Miasta, Wydziale Oświaty i Spraw Społecznych, Wydziale Spraw Obywatelskich, Wydziale Komunikacji, Powiatowym Urzędzie Pracy, Noclegowni dla Osób Bezdomnych, Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej, Centrum Biznesu.

2. Kampania „Przemoc w dobie koronawirusa”

Kampania przygotowana przez Biuro Profilaktyki polegała na rozpowszechnianiu informacji o miejscach, instytucjach gdzie można uzyskać pomoc. Trwała od 23 kwietnia do 22 maja, a jej celem była pomoc osobom dotkniętym przemocą domową. Kampania była realizowana poprzez emisję spotu

radiowego w Radio Index i Radio Zachód, marketing bezadresowy (zostało rozniesionych 10 000 ulotek), ekspozycję plakatów informacyjno – edukacyjnych w autobusach MZK i w wiatkach autobusowych MZK oraz na zielonogórskim dworcu PKP, a także umieszczenie informacji na stronach internetowych Urzędu Miasta, MOPS i Biura Profilaktyki oraz na profilu Facebook Urzędu Miasta i Biura Profilaktyki.

3. Kampania „STOP przemocy domowej” oraz „Życie masz tylko jedno”

Kampanie, przeprowadzone przez Biuro Profilaktyki w dniach od 27 maja do 11 czerwca 2020 roku, były odpowiedzią na wzrost problemów społecznych (przemoc domową, narkomanię) spowodowany pandemią koronawirusa. 120 plakatów z informacjami o miejscach, gdzie można uzyskać pomoc zostało umieszczonych w 60 miejscach na słupach ogłoszeniowych Zielonogórskiego Ośrodka Kultury.

4. Zielonogórska Kampania Przeciw Przemocy „Widzę, Słyszę, Reaguję!”

Przygotowana przez Biuro Profilaktyki kampania edukacyjno-informacyjna została objęta patronatem przez Prezydenta Miasta Zielona Góra, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, Lubuskiego Kuratora Oświaty, Komendanta Miejskiego Policji w Zielonej Górze, Biskupa Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej. Jej celem było zwrócenie uwagi na zjawisko przemocy w rodzinie, przemocy wobec dzieci, młodzieży i osób starszych. Szczególny nacisk został położony na rolę świadków przemocy, gdyż brak reakcji to skazywanie krzywdzonych osób na życie w niebezpieczeństwie i ciągłym strachu. W ramach kampanii, w dniach od 26 października do 13 listopada, Biuro Profilaktyki przygotowało: wystawę na temat przemocy (13 dwustronnych prezenterów - plansz), którą mieszkańcy miasta mogli oglądać na zielonogórskiej starówce, emisję spotu radiowego i telewizyjnego, audycję radiową (30 minut) z udziałem ekspertów (psycholog, prawnik, kurator, pracownik socjalny), udział ekspertów w dwóch programach „Kalejdoskop” TVP3 Gorzów Wielkopolski, dyżury ekspertów w Biurze Profilaktyki, akcję informacyjną w zielonogórskich parafiach, mediach społecznościowych, plakaty i ulotki na temat przemocy kierowane do mieszkańców miasta (wiaty autobusowe i autobusy MZK oraz marketing bezadresowy). W kampanię zostały włączone także zielonogórskie szkoły, by zwrócić uwagę na różne aspekty przemocy, także tej rówieśniczej i cyberprzemocy. Biuro Profilaktyki przekazało za pośrednictwem Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych materiały dotyczące tej tematyki (ulotki, plakaty, karty informacyjne „Niebieskiej Linii”) w celu wykorzystania ich do propagowania wśród uczniów właściwej postawy wobec osób stosujących przemoc w ich otoczeniu, w szkole czy w świecie wirtualnym.

5. Pomoc dla rodzin z problemem alkoholowym oraz ochrona przed przemocą w rodzinie

W ramach zadania Towarzystwo Rozwoju Rodziny Oddziała w Zielonej Górze w oparciu o przepisy ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* zorganizowało dyżury adresowane do rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu zagrożonych przemocą domową. Z pomocy skorzystało 85 osób, w tym 48 osób dorosłych i 37 osób do 18 r. ż.

6. Poradnictwo prawne w sprawach rodziny

Zadanie realizowane przez Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Zielonej Górze w oparciu o przepisy ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. Z pomocy prawnika udzielającego porad w zakresie przemocy domowej skorzystało 45 osób.

7. Prowadzenie telefonu zaufania i szkolenie kadry

Zadanie realizowane przez Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Zielonej Górze w oparciu o przepisy ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*, w ramach którego prowadzono m.in. Telefon Zaufania dla Ofiar Przemocy. Z pomocy skorzystały 264 osoby, w tym 140 kobiet, 121 mężczyzn i 3 dzieci.

Działanie nr 11

Realizacja działań upowszechniających wiedzę i korygujących postawy w zakresie przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem uzależnienia od substancji psychoaktywnych:

1. Przemoc w dobie koronawirusa

Kampania przygotowana przez Biuro Profilaktyki polegała na rozpowszechnianiu informacji o miejscach, instytucjach gdzie można uzyskać pomoc. Trwała od 23 kwietnia do 22 maja, a jej celem była pomoc osobom dotkniętym przemocą domową. Kampania była realizowana poprzez emisję spotu radiowego w Radio Index i Radio Zachód, marketing bezadresowy (zostało rozniesionych 10 000 ulotek), ekspozycję plakatów informacyjno – edukacyjnych w autobusach MZK i w wiatach autobusowych MZK oraz na zielonogórskim dworcu PKP, a także umieszczenie informacji na stronach internetowych Urzędu Miasta, MOPS i Biura Profilaktyki oraz na profilu Facebook Urzędu Miasta i Biura Profilaktyki.

2. Kampanie „STOP przemocy domowej” oraz „Życie masz tylko jedno”

Kampanie, przeprowadzone przez Biuro Profilaktyki w dniach od 27 maja do 11 czerwca 2020 roku, były odpowiedzią na wzrost problemów społecznych (przemoc domową, narkomanię) spowodowany pandemią koronawirusa. 120 plakatów z informacjami o miejscach, gdzie można uzyskać pomoc zostało umieszczonych w 60 miejscach na słupach ogłoszeniowych Zielonogórskiego Ośrodka Kultury.

3. Zielonogórska Kampania Przeciw Przemocy „Widzę, Słyszę, Reaguję!”

Przygotowana przez Biuro Profilaktyki kampania edukacyjno-informacyjna została objęta patronatem przez Prezydenta Miasta Zielona Góra, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, Lubuskiego Kuratora Oświaty, Komendanta Miejskiego Policji w Zielonej Górze, Biskupa Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej. Jej celem było zwrócenie uwagi na zjawisko przemocy w rodzinie, przemocy wobec dzieci, młodzieży i osób starszych. Szczególny nacisk został położony na rolę świadków przemocy, gdyż brak reakcji to skazywanie krzywdzonych osób na życie w niebezpieczeństwie i ciągłym strachu. W ramach kampanii, w dniach od 26 października do 13 listopada, Biuro Profilaktyki przygotowało: wystawę na temat przemocy (13 dwustronnych prezydentów - plansz), którą mieszkańcy miasta mogli oglądać na zielonogórskiej starówce, emisję spotu radiowego i telewizyjnego, audycję radiową (30 minut) z udziałem ekspertów (psycholog, prawnik, kurator, pracownik socjalny), udział ekspertów

w dwóch programach „Kalejdoskop” TVP3 Gorzów Wielkopolski, dyżury ekspertów w Biurze Profilaktyki, akcję informacyjną w zielonogórskich parafiach, mediach społecznościowych, plakaty i ulotki na temat przemocy kierowane do mieszkańców miasta (wiaty autobusowe i autobusy MZK oraz marketing bezadresowy). W kampanię zostały włączone także zielonogórskie szkoły, by zwrócić uwagę na różne aspekty przemocy, także tej rówieśniczej i cyberprzemocy. Biuro Profilaktyki przekazało za pośrednictwem Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych materiały dotyczące tej tematyki (ulotki, plakaty, karty informacyjne „Niebieskiej Linii”) w celu wykorzystania ich do propagowania wśród uczniów właściwej postawy wobec osób stosujących przemoc w ich otoczeniu, w szkole czy w świecie wirtualnym.

4. Działania adresowane do nauczycieli, pedagogów i dyrektorów placówek oświatowych mające na celu podniesienie wiedzy merytorycznej i prawnej w zakresie problematyki uzależnień od substancji psychoaktywnych, zachowań ryzykownych oraz przemocy:

Zakupiono usługę pn. „Działania profilaktyczne o charakterze psychoedukacyjnym w zakresie problematyki uzależnień i zachowań ryzykownych: eksperymentowanie, zażywanie ryzykowne i szkodliwe. Kształtowanie kompetencji w zakresie szacowania ryzyka uzależnień oraz ryzyka występowania przemocy”. Zadanie w formie spotkań indywidualnych o charakterze konsultacyjnym realizował doświadczony psycholog, terapeuta uzależnień. Z konsultacji skorzystało 79 osób z 19 szkół ponadgimnazjalnych, 3 internatów i bursy. Zakupiono także usługę pn. „Aspekty prawne problemów pojawiających się w placówkach oświatowych w zakresie profilaktyki uzależnień, zachowań ryzykownych oraz przemocy” polegającą na udzielaniu wsparcia prawnego na temat bieżących problemów związanych z tematyką profilaktyki uzależnień, dokumentacją (w tym diagnozy dotyczącej uzależnień), a także zachowań ryzykownych i przemocowych wśród uczniów. Zadanie było realizowane przez prawnika podczas zebrań z rodzicami, spotkań z dyrekcją, kadrą pedagogiczną szkoły, w czasie pandemii z zachowaniem reżimu sanitarnego lub telefonicznie. Z porad skorzystało 60 osób z 20 szkół.

Działanie nr 12

Realizacja działań dotyczących popularyzacji wiedzy w zakresie skutków i szkodliwości używania substancji psychoaktywnych przez kobiety w ciąży skierowanych do różnych grup wiekowych:

Zielonogórska Kampania „ZaFAScynuj się ciążą bez alkoholu”

Kampania edukacyjno - informacyjna pod patronatem Prezydenta Miasta Zielona Góra Janusza Kubickiego oraz Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została przeprowadzona przez Biuro Profilaktyki we wrześniu 2020 roku z uwagi na obchodzony corocznie na całym świecie w dniu 9 września Światowy Dzień FAS zwany też Dniem Świadomości FAS (09.09 – zestawienie dziewiątek pochodzi od dziewięciu miesięcy ciąży). Oprócz zwrócenia uwagi na problemy osób z Alkoholowym Zespołem Płodowym, kampania miała na celu uświadomienie przyszłym rodzicom, a w szczególności kobietom, skutków picia alkoholu w czasie ciąży i jego negatywnego wpływu na rozwój płodu, a w konsekwencji na dalszy rozwój dziecka. W ramach kampanii Biuro Profilaktyki przygotowało wystawę (13 dwustronnych prezenterów - plansz), która

w dniach 1–18 września była prezentowana na zielonogórskim Rynku. W dniach 1-21 września w Radio Index był emitowany spot związany z tą tematyką. W dniach 1 – 18 września w 12 wiatach przystankowych MZK oraz na tablicach w autobusach miejskich zaprezentowano plakaty informujące o skutkach spożywania alkoholu przez kobiety spodziewające się dziecka. O kampanii informowały lokalne media, informacje zamieszczono także na stronie internetowej Biura Profilaktyki oraz profilu na Facebooku.

Działanie nr 13

Zakup i dystrybucja profilaktycznych materiałów informacyjno-edukacyjnych m.in.: książek, broszur, plakatów, ulotek, gadżetów, dotyczących szkodliwości używania wyrobów tytoniowych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych:

1. Akcja informująca o negatywnych skutkach palenia papierosów i e-papierosów

Z uwagi na coraz powszechniejsze używanie przez starsze dzieci i młodzież tzw. e-papierosów Biuro Profilaktyki przeprowadziło akcję informacyjną o negatywnych skutkach palenia elektronicznych papierosów. Za pośrednictwem Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych przekazano szkołom podstawowym i ponadpodstawowym pakiety materiałów zawierające ulotki i plakaty na temat szkodliwości palenia wszystkich rodzajów wyrobów tytoniowych. Działanie zostało przeprowadzone w styczniu, objęło 35 zielonogórskich szkół.

2. Kampania „III Zielonogórski Pięciodobowy Profilaktyczny”

Jest to autorska kampania profilaktyczna opracowana przez Biuro Profilaktyki skierowana do dzieci i młodzieży uczęszczających do placówek wsparcia dziennego tj. świetlic prowadzonych w formie socjoterapeutycznej lub opiekuńczo – wychowawczej. Udział w kampanii zgłosiło 7 świetlic. Na spotkaniu organizacyjnym w lutym przedstawiono założenia projektu, regulamin „Pięciodobu” oraz przekazano materiały do realizacji zadań przewidzianych w projekcie. Świetlice otrzymały ulotki, broszury, książki, plakaty dotyczące m.in. szkodliwości używania wyrobów tytoniowych, gry edukacyjne i integracyjne oraz materiały plastyczne przydatne do wykonania zadań konkursowych. Świetlice zrealizowały pierwszy blok tematyczny dotyczący papierosów i e-papierosów.

3. Przekazanie materiałów profilaktyczno – edukacyjnych

Biuro Profilaktyki przekazało Bursie oraz Ośrodkowi Interwencji Kryzysowej w Zielonej Górze materiały profilaktyczne: ulotki, broszury i plakaty, dotyczące papierosów i e-papierosów.

Działanie nr 14

Realizacja szkoleń i innych działań edukacyjnych dla osób zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów wynikających z używania substancji psychoaktywnych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie (personel medyczny, pracownicy MOPS, świetlic socjoterapeutycznych, burs itp.):

1. Szkolenie „Dialog Motywujący”

Ze względu na bardzo duże zainteresowanie Biuro Profilaktyki po raz kolejny zorganizowało dwa szkolenia pn. „Dialog Motywujący”. Szkolenia zostały przeprowadzone przez Instytut Dialogu

Motywującego z Jeleniej Góry. Pierwsze szkolenie trwało 40 godzin, drugie 36. Każde podzielone było na 3 dwudniowe zjazdy. W każdym szkoleniu uczestniczyło 16 osób (łącznie 32 osoby): pracownicy socjalni, nauczyciele, psycholodzy, pedagodzy, dyrektorzy szkół, asystenci rodziny, reedukator. Pierwszy zjazd odbył się w siedzibie Biura Profilaktyki, następne z powodu pandemii zrealizowano w formie on-line. Dialog Motywujący to metoda pracy z młodzieżą, osobami uzależnionymi, ofiarami i sprawcami przemocy, osobami doświadczającymi problemów i potrzebującymi wsparcia. Dialog Motywujący to zorientowany na cel sposób komunikowania się wzmacniający przekonania, że zmiana jest możliwa, budujący wewnętrzną motywację do zmiany, doceniający fakt, że nie ma „jednego sposobu” osiągnięcia zmiany. To potwierdzona metoda skutecznej interwencji angażująca osobę potrzebującą pomocy w proces pomagania.

2. Szkolenie „Najważniejsze aspekty pracy specjalistów zwalczających uzależnienia i przemoc. Prawna i praktyczna pomoc w budowaniu relacji z osobami dotkniętymi problemem – w tym dzieci i seniorów”

Szkolenie zorganizowane przez Oficynę Profilaktyczną z Krakowa dotyczyło przemocy, cyberprzemocy i innych medialnych zagrożeń oraz uzależnienia od środków psychoaktywnych i alkoholu, a także procedury zobowiązania do leczenia odwykowego, „Niebieskie Karty”, mediacji, metodologii tworzenia Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W szkoleniu wyjazdowym uczestniczyły 2 osoby – pracownicy Biura Profilaktyki.

3. Prowadzenie telefonu zaufania i szkolenie kadry

Zadanie realizowane przez Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Zielonej Górze w oparciu o przepisy ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*, w ramach którego przeprowadzono szkolenie z zakresu interwencji kryzysowej. Celem szkolenia było podniesienie poziomu wiedzy osób pracujących w interwencji kryzysowej i obszarze pomocy społecznej. W szkoleniu uczestniczyło 14 osób: kuratorzy, policjanci, pracownicy MOPS i Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

4. Kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł”

22 nauczycieli wzięło udział w kursie internetowym „Cyberprzemoc i cyberuzależnienia. Bezpieczni w sieci. Jak unikać zagrożeń i dobrze korzystać z Internetu”.

5. Udostępnianie literatury

W siedzibie Biura Profilaktyki znajduje się zbiór biblioteczny z literaturą dotyczącą tematyki profilaktyki uzależnień od środków psychoaktywnych, wspólnoty Anonimowych Alkoholików, terapii uzależnień, współuzależnienia, zdrowia, przeciwdziałania przemocy. Osoby zawodowo zajmujące się problemem uzależnień, zainteresowane zdrowieniem i rozwojem osobistym, a także pedagodzy, terapeuci i studenci mogli wypożyczyć wybrane przez siebie książki.

Działanie nr 15

Realizacja superwizji dla osób pracujących w obszarze pomocy osobom uzależnionym od substancji psychoaktywnych i ich rodzinom:

Zakupiono usługę polegającą na prowadzeniu zajęć superwizyjno - szkoleniowych pn. „Skutecznie pomagamy” dla osób, które zawodowo pomagają osobom uzależnionym, zagrożonym uzależnieniem

i przemocą. Przeprowadzono 19 spotkań grupowych, łącznie 50 godzin zajęć, w których uczestniczyło 15 osób – pracowników MOPS i WOTUW. Z powodu pandemii część zajęć odbywała się w formie on-line.

Działanie nr 16

Podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą przez wsparcie i organizację szkoleń oraz innych działań edukacyjnych, w szczególności dotyczących realizacji programów profilaktycznych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych dotyczących promocji zdrowia psychicznego, profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej oraz wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania substancji psychoaktywnych:

1. Program rekomendowany Szkolna Interwencja Profilaktyczna

Zadanie realizowane przez Fundację Centrum Działań Profilaktycznych w oparciu o przepisy ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. Szkolna Interwencja Profilaktyczna to program, który służy przygotowaniu pracowników szkół do podejmowania działań wobec uczniów przejawiających zachowania ryzykowne. W ramach zadania przeprowadzono osiem 4-godzinnych warsztatów dla rad pedagogicznych oraz dwa 12-godzinne warsztaty z nauczycielami, dające uprawnienia do realizacji Programu w szkole. W zadaniu uczestniczyli nauczyciele z 8 szkół, łącznie 206 osób.

2. Działania adresowane do nauczycieli, pedagogów i dyrektorów placówek oświatowych mające na celu podniesienie wiedzy merytorycznej i prawnej w zakresie problematyki uzależnień od substancji psychoaktywnych, zachowań ryzykownych oraz przemocy

Zakupiono usługę pn. „Działania profilaktyczne o charakterze psychoedukacyjnym w zakresie problematyki uzależnień i zachowań ryzykownych: eksperymentowanie, zażywanie ryzykowne i szkodliwe. Kształtowanie kompetencji w zakresie szacowania ryzyka uzależnień oraz ryzyka występowania przemocy”. Zadanie w formie spotkań indywidualnych o charakterze konsultacyjnym realizował doświadczony psycholog, terapeuta uzależnień. Z konsultacji skorzystało 79 osób z 19 szkół ponadgimnazjalnych, 3 internatów i bursy. Zakupiono także usługę pn. „Aspekty prawne problemów pojawiających się w placówkach oświatowych w zakresie profilaktyki uzależnień, zachowań ryzykownych oraz przemocy” polegającą na udzielaniu wsparcia prawnego na temat bieżących problemów związanych z tematyką profilaktyki uzależnień, dokumentacją (w tym diagnozy dotyczącej uzależnień), a także zachowań ryzykownych i przemocowych wśród uczniów. Zadanie było realizowane przez prawnika podczas zebrań z rodzicami, spotkań z dyrekcją, kadrą pedagogiczną szkoły, w czasie pandemii z zachowaniem reżimu sanitarnego lub telefonicznie. Z porad skorzystało 60 osób z 20 szkół.

3. Szkolenie „Dialog Motywujący”

Ze względu na bardzo duże zainteresowanie Biuro Profilaktyki po raz kolejny zorganizowało dwa szkolenia pn. „Dialog Motywujący”. Szkolenia zostały przeprowadzone przez Instytut Dialogu Motywującego z Jeleniej Góry. Pierwsze szkolenie trwało 40 godzin, drugie 36. Każde podzielone było na 3 dwudniowe zjazdy. W każdym szkoleniu uczestniczyło 16 osób (łącznie 32 osoby): pracownicy socjalni, nauczyciele, psycholodzy, pedagodzy, dyrektorzy szkół, asystenci rodziny, reedukator.

Pierwszy zjazd odbył się w siedzibie Biura Profilaktyki, następne z powodu pandemii zrealizowano w formie on-line. Dialog Motywujący to metoda pracy z młodzieżą, osobami uzależnionymi, ofiarami i sprawcami przemocy, osobami doświadczającymi problemów i potrzebującymi wsparcia. Dialog Motywujący to zorientowany na cel sposób komunikowania się wzmacniający przekonania, że zmiana jest możliwa, budujący wewnętrzną motywację do zmiany, doceniający fakt, że nie ma „jednego sposobu” osiągnięcia zmiany. To potwierdzona metoda skutecznej interwencji angażująca osobę potrzebującą pomocy w proces pomagania.

Działanie nr 17

Kontrola punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:

Departament Przedsiębiorczości i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Zielona Góra w 2020 r. przeprowadził następujące czynności kontrolne placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Zielona Góra: 14 wizji lokalnych placówek prowadzących detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych oraz 9 lokali gastronomicznych. Przeprowadzono 1 postępowanie o cofnięcie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, 9 placówek objęto nadzorem policyjnym. Przeprowadzono 7 postępowań wyjaśniających z powodu skarg mieszkańców.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadziła 139 kontroli, w trakcie których skontrolowano 78 punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (sklepy i lokale gastronomiczne) oraz 61 punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych podczas Winobrania (szczegółowe informacje z pracy MKRPA zawiera załącznik nr 1 do sprawozdania).

Działanie nr 18

Realizacja działań informacyjno - edukacyjnych oraz programów profilaktycznych dotyczących ryzyka używania substancji psychoaktywnych i przemocy skierowanych do:

1. Kobiet i kobiet w ciąży oraz ich rodzin:

Zielonogórska Kampania „ZaFAScynuj się ciążą bez alkoholu”

Kampania edukacyjno - informacyjna pod patronatem Prezydenta Miasta Zielona Góra Janusza Kubickiego oraz Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została przeprowadzona przez Biuro Profilaktyki we wrześniu 2020 roku z uwagi na obchodzony corocznie na całym świecie w dniu 9 września Światowy Dzień FAS zwany też Dniem Świadomości FAS (09.09 – zestawienie dziewiątek pochodzi od dziewięciu miesięcy ciąży). Oprócz zwrócenia uwagi na problemy osób z Alkoholowym Zespołem Płodowym, kampania miała na celu uświadomienie przyszłym rodzicom, a w szczególności kobietom, skutków picia alkoholu w czasie ciąży i jego negatywnego wpływu na rozwój płodu, a w konsekwencji na dalszy rozwój dziecka. W ramach kampanii Biuro Profilaktyki przygotowało wystawę (13 dwustronnych preziperów - plansz), która w dniach 1–18 września była prezentowana na zielonogórskim Rynku. W dniach 1-21 września w Radio Index był emitowany spot związany z tą tematyką. W dniach 1 – 18 września w 12 wiatkach przystankowych MZK oraz na tablicach w autobusach miejskich zaprezentowano plakaty informujące o skutkach spożywania alkoholu przez kobiety spodziewające się dziecka. O kampanii informowały

lokalne media, informacje zamieszczono także na stronie internetowej Biura Profilaktyki oraz profilu na Facebooku.

2. Kierowców i kandydatów na kierowców:

Zielonogórska Kampania Przeciw Pijanym Kierowcom

Kampania prowadzona przez Biuro Profilaktyki pod patronatem Prezydenta Miasta Zielona Góra Janusza Kubickiego oraz Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych miała na celu zwrócenie uwagi mieszkańców miasta na problem dotyczący osób wsiadających za kierownicę po alkoholu. Biuro Profilaktyki przygotowało wystawę edukacyjno – informacyjną dotyczącą problemu kierowania pojazdem na tzw. podwójnym gazie. W dniach 17-31 sierpnia 2020 roku przed zielonogórskim ratuszem postawiono 13 dwustronnych prezenterów (plansz) ze zdjęciami przedstawiającymi pojazdy uczestniczące w wypadkach drogowych, skutki zdarzeń drogowych spowodowanych przez pijanych kierowców, a także informacje o konsekwencjach wobec osób prowadzących pojazdy pod wpływem alkoholu. Wystawa przypominała również historię niepełnosprawnego Michała, który walcząc o bezpieczeństwo na drogach, zginął potrącony przez pijanego kierowcę. W realizacji kampanii uczestniczyła Komenda Miejska Policji w Zielonej Górze. W dniach 17-18 sierpnia zostało zorganizowane stoisko informacyjne, gdzie mieszkańcy mogli porozmawiać z policjantem oraz pracownikami Biura Profilaktyki na temat konsekwencji jazdy po spożyciu alkoholu lub środków odurzających, a także otrzymać ulotki. Ponadto w Radio Index został wyemitowany spot poświęcony tematyce kampanii.

3. Osób starszych oraz ich rodzin:

Kampania „Przemoc w dobie koronawirusa”

Kampania przygotowana przez Biuro Profilaktyki polegała na rozpowszechnianiu informacji o miejscach, instytucjach gdzie można uzyskać pomoc. Trwała od 23 kwietnia do 22 maja, a jej celem była pomoc osobom dotkniętym przemocą domową. Kampania była realizowana poprzez emisję spotu radiowego w Radio Index i Radio Zachód, marketing bezadresowy (zostało rozniesionych 10 000 ulotek), ekspozycję plakatów informacyjno – edukacyjnych w autobusach MZK i w wiatkach autobusowych MZK oraz na zielonogórskim dworcu PKP, a także umieszczenie informacji na stronach internetowych Urzędu Miasta, MOPS i Biura Profilaktyki oraz na profilu Facebook Urzędu Miasta i Biura Profilaktyki.

4. Zagrożonych uzależnieniem, współuzależnieniem oraz z syndromem DDA:

Kampanie „STOP przemocy domowej” oraz „Życie masz tylko jedno”

Kampanie, przeprowadzone przez Biuro Profilaktyki w dniach od 27 maja do 11 czerwca 2020 roku, były odpowiedzią na wzrost problemów społecznych (przemoc domową, narkomanię) spowodowany pandemią koronawirusa. 120 plakatów z informacjami o miejscach, gdzie można uzyskać pomoc zostało umieszczonych w 60 miejscach na słupach ogłoszeniowych Zielonogórskiego Ośrodka Kultury.

Przekazanie materiałów profilaktyczno – edukacyjnych

Biuro Profilaktyki przekazało materiały profilaktyczne dotyczące uzależnień Wojewódzkiemu Ośrodkowi Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Zielonej Górze.

Działanie nr 19

Realizacja działań podnoszących i rozwijających kompetencje wychowawców, pedagogów, psychologów i rodziców w ramach przedszkolnych i szkolnych programów wychowawczo - profilaktycznych, sprzyjających rozwojowi psychospołecznemu uczniów oraz kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży:

1. Wspieranie młodzieży – czynniki chroniące – Wystarczająco dobrzy rodzice

Zadanie realizowane przez Towarzystwo Rozwoju Rodziny Oddział w Zielonej Górze w oparciu o przepisy ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* polegało na prowadzeniu zajęć dla rodziców, opiekunów i nauczycieli dotyczących wzmacniania czynników chroniących wraz z możliwością konsultacji w formie zdalnej. W zajęciach uczestniczyły 83 osoby.

2. Pomoc dla rodzin z problemem alkoholowym oraz ochrona przed przemocą w rodzinie

W ramach zadania Towarzystwo Rozwoju Rodziny Oddział w Zielonej Górze w oparciu o przepisy ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* zorganizowało Akademię Dobrego Rodzica. W cyklu warsztatów umiejętności rodzicielskich wzięło udział 88 osób.

3. Pomocniki profilaktyczne dla zielonogórskich przedszkoli

Działanie zaplanowane przez Biuro Profilaktyki zostało zaadresowane do nauczycieli wychowania przedszkolnego oraz rodziców i opiekunów prawnych dzieci przedszkolnych. Celem „Pomocnika profilaktycznego” jest udostępnienie w placówkach przedszkolnych literatury oraz materiałów profilaktyczno – edukacyjnych pomocnych w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym oraz wspierających rodziców w wychowywaniu dzieci. Działanie zostało rozpoczęte w 2020 roku, zostanie zrealizowane w 2021 roku. „Pomocniki” zostaną przekazane do 31 przedszkoli.

4. List do rodziców pierwszoklasistów

We wrześniu, tak jak w ubiegłych latach, Biuro Profilaktyki przygotowało list do rodziców uczniów klas pierwszych szkół podstawowych mający uzmysłwić na jakie zagrożenia mogą być narażone dzieci tj. przemoc rówieśnicza, substancje psychoaktywne, uzależnienie od Internetu. W liście zwrócono uwagę na problem przemocy w rodzinie. Do listu dołączono zestawienie „Gdzie szukać pomocy?” z danymi placówek, które oferują pomoc ofiarom przemocy i pomagają rozwiązywać problemy związane z wychowaniem dzieci, trudnościami w nauce oraz sięganiem po substancje psychoaktywne. Ze względu na pandemię, list został przekazany za pośrednictwem Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych poprzez dzienniki elektroniczne. Działaniem objęto 24 szkoły i około 1400 rodziców.

Działanie nr 20

Realizacja działań w zakresie zapewnienia specjalistycznej pomocy (prawnej, psychologicznej, terapeutycznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej) dla dorosłych, młodzieży i dzieci zagrożonych uzależnieniem, z problemem uzależnienia od substancji psychoaktywnych, współuzależnionych, doznających przemocy, dzieci ze wskazaniem występowania FASD i ich opiekunów:

Zakup usług psychologicznych, prawnych i terapeutycznych

W ramach zakupu usług zawarto z osobami fizycznymi oraz osobami prowadzącymi działalność gospodarczą 12 umów na świadczenie: porad prawnych, psychologicznych, terapeutycznych, prowadzenie psychoterapii grupowej i indywidualnej. Zadania były realizowane w Biurze Profilaktyki, a także ze względu na obostrzenia związane z pandemią w budynku MOPS przy ul. Długiej 13 oraz w formie zdalnej (on-line).

1. Pomoc psychologiczna - trzech psychologów, pełniąc dyżury w Biurze Profilaktyki, udzielało porad indywidualnych oraz prowadziło terapię grupową dla osób zgłaszających się do Biura Profilaktyki, realizując następujące zadania:

- 1) „Udzielanie wsparcia osobom uzależnionym, współuzależnionym od substancji psychoaktywnych, DDA, rodzicom dzieci, które upijają się lub używają innych substancji psychoaktywnych, ofiarom i sprawcom przemocy oraz innym osobom z grup ryzyka w formie zajęć indywidualnych” psycholog pełnił dyżur, także on-line, w okresie od lutego do grudnia 2020 r., z pomocy skorzystało 201 osób;
- 2) „Terapia i poradnictwo dla osób doświadczających problemów z funkcjonowaniem w związku z uzależnieniami, przemocą i innymi zaburzeniami emocjonalnymi”. Psycholog w okresie od lutego do grudnia, raz w tygodniu, także w formie on-line, udzielał porad indywidualnych. Z pomocy skorzystało 36 osób;
- 3) „Mam swoje miejsce w życiu” – grupa terapeutyczna dla osób uzależnionych, współuzależnionych zaawansowanych w procesie rozwoju, w okresie od marca do grudnia 2020r. odbywały się zajęcia terapeutyczne w formie on-line dla osób z rodzin zagrożonych alkoholizmem zaawansowanych w procesie zdrowienia, uczestniczyło w nich 9 osób;
- 4) „Jestem trzeźwy” – program grupy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu w zaawansowanej fazie zdrowienia, w okresie od marca do grudnia 2020 r. odbywały się grupowe zajęcia edukacyjno – terapeutyczne w formie on-line. Uczestniczyło w nich dla 12 osób;
- 5) „Pomagam mojemu dziecku trzeźwieć” - zajęcia grupowe dla rodziców dorosłych dzieci uzależnionych od alkoholu. Zajęcia realizowane były w siedzibie Biura Profilaktyki oraz on-line w okresie od marca do grudnia. Z pomocy skorzystało 8 osób.

2. Pomoc prawna, - trzech prawników udzielało porad prawnych osobom zgłaszającym się do Biura Profilaktyki, oraz w formie on-line, realizując następujące zadania:

- 1) „Pomoc prawna dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, środków psychoaktywnych oraz współuzależnionych i innych osób z grup ryzyka”. Zadanie realizowane było w okresie od lutego do grudnia 2020 r., pomocy prawnej udzielono 333 osobom;
- 2) „Pomoc w rozwiązywaniu problemów prawnych wynikających z nadużywania alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych”, w okresie od marca do grudnia 2020 r. porad prawnych udzielono 161 osobom;
- 3) „Mobilna pomoc prawna dla osób uzależnionych, współuzależnionych od substancji psychoaktywnych, DDA, rodzicom, których dzieci upijają się lub używają innych substancji psychoaktywnych, ofiar i sprawców przemocy oraz innym osobom z grup ryzyka”. Od 2015 r. można skorzystać z porad prawnych oferowanych przez Biuro Profilaktyki w terenie. W roku

sprawozdawczym w okresie od lutego do grudnia 2020 r. radca prawny dyżurował w Bibliotece Publicznej przy ul. Zawada – Zielonogórska 62 i jej filiach na terenie Dzielnicy Nowe Miasto (w Kiełpinie, Jeleniowie, Raculi, Łężycy). Udzielał także teleporad oraz porad w miejscu zamieszkania osobom, które mają problemy z poruszaniem się. Z oferty skorzystało 99 osób.

3. Pomoc specjalistów terapii uzależnień - trzech specjalistów terapii uzależnień, pełniąc dyżury w Biurze Profilaktyki oraz on-line, udzielało porad, realizując następujące zadania:

- 1) „Psychoterapia grupowa dla DDA (Dorosłych Dzieci Alkoholików)”, zadanie realizowano w okresie od lutego do grudnia 2020 r., z pomocy skorzystało 10 osób;
- 2) „Psychoterapia grupowa dla osób współuzależnionych”, zadanie realizowano w okresie od lutego do grudnia 2020 r., z pomocy skorzystało 8 osób;
- 3) „Dyżury terapeutyczne dla osób uzależnionych, współuzależnionych od substancji psychoaktywnych, DDA, rodziców dzieci, które upijają się lub używają innych substancji, osób doświadczających przemocy oraz innych z grup ryzyka”, zadanie realizowane było w okresie od lutego do grudnia 2020 r. Indywidualną pomocą objęto 62 osoby;
- 4) „Wspieranie osób uzależnionych, współuzależnionych i DDA – motywowanie do terapii. Praca terapeutyczna z ofiarami i sprawcami przemocy.”. Zadanie realizowane było od lutego do grudnia 2020 r. Pomocą objęto 31 osób.

Działanie nr 21

Wsparcie placówek leczniczych, instytucji i organizacji pozarządowych prowadzących usługi specjalistyczne (prawne, psychologiczne terapeutyczne, socjoterapeutyczne, opiekuńcze) dla osób zagrożonych uzależnieniem, uzależnionych i współuzależnionych od substancji psychoaktywnych, doznających przemocy:

1. Zajęcia specjalistyczne w placówkach wsparcia dziennego

W ramach ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* wsparcie finansowe na zajęcia specjalistyczne w prowadzonych placówkach wsparcia dziennego otrzymały następujące organizacje pozarządowe: Ośrodek Integracji Społecznej, Stowarzyszenie Penitencjarne „Patronat”, Fundacja „Możesz Inaczej”, Caritas Diecezji Zielonogórsko – Gorzowskiej, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Stowarzyszenie „Damy Radę” oraz Parafia Rzymsko – Katolicka p.w. Św. Jadwigi Śląskiej, Parafia Rzymsko – Katolicka p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego. W zajęciach uczestniczyło łącznie 113 dzieci i młodzieży.

2. Terapia indywidualna i grupowa jako forma działania w zakresie profilaktyki uzależnień młodzieży

Zadanie realizowane przez Towarzystwo Rozwoju Rodziny Oddział w Zielonej Górze w oparciu o przepisy ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. Z pomocy skorzystały 232 osoby, w tym 25 osób poniżej 18 roku życia. Z powodu pandemii uruchomiono tylko poradnictwo indywidualne, także w formie on-line.

3. Pomoc dla rodzin z problemem alkoholowym oraz ochrona przed przemocą w rodzinie

Zadanie realizowane przez Towarzystwo Rozwoju Rodziny Oddział w Zielonej Górze w oparciu o przepisy ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. W ramach zadania

przeprowadzono 76 godzin dyżuru dla rodzin, pomocy udzielono 85 osobom, w tym 48 osobom dorosłym i 37 osobom poniżej 18 roku życia.

4. Poradnia w soboty

Zadanie realizowane przez Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii Oddział w Zielonej Górze w oparciu o przepisy ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. W ramach zadania przeprowadzono 198 sesji psychoprofilaktyki indywidualnej. Z pomocy udzielonej przez specjalistę terapii uzależnień, psychoterapeutę, instruktora terapii uzależnień lub psychologa skorzystały 82 osoby.

5. Poradnictwo prawne w sprawach rodziny

Zadanie realizowane przez Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Zielonej Górze w oparciu o przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Z pomocy prawnika skorzystało 45 osób.

6. Trzeźwy umysł, odpowiedzialne życie. Profilaktyka i przeciwdziałanie alkoholizmowi

Zadanie realizowane przez Chrześcijańską Fundację Rozwoju Osobistego RONDO w Zielonej Górze w oparciu o przepisy ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. Wsparcie psychologiczne, terapeutyczne i prawne otrzymało 20 osób z problemem uzależnienia będących w kryzysie bezdomności.

7. Punkt bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego

Zadanie realizowane przez Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej w oparciu o przepisy ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. W ramach zadania przeprowadzono konsultacje, w związku z pandemią także w formie rozmowy telefonicznej. Z pomocy terapeuty uzależnień skorzystało 29 osób, psychologa – 26 osób, radcy prawnego – 19 osób, doradcy społeczno-zawodowego – 24 osoby. Utworzono dwie 10-osobowe grupy wsparcia – zajęcia były realizowane w rygorze sanitarnym.

8. Po-moc na starcie – terapia indywidualna dla młodzieży

Zakupiono usługę polegającą na wsparciu młodzieży szkolnej doświadczającej kryzysu związanego z trudną sytuacją rodzinną np. uzależnieniem lub przemocą lub/i zagrożonej uzależnieniem od substancji psychoaktywnych. Specjalista udzielał indywidualnych porad młodzieży szkolnej. W czasie pracy zdalnej szkół zajęcia odbywały się w formie on-line. Z pomocy skorzystało 46 osób.

9. Relacja i komunikacja – terapia systemowa rodzin

Zakupiono usługę polegającą na objęciu pomocą i wsparciem wszystkich członków rodziny dotkniętej problemem przemocy, uzależnienia od substancji psychoaktywnych, współuzależnienia. W okresie od marca do grudnia z pomocy specjalisty skorzystało 149 osób.

10. Przekazanie materiałów profilaktyczno – edukacyjnych

Biuro Profilaktyki przekazało materiały profilaktyczne dotyczące uzależnień Wojewódzkiemu Ośrodkowi Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Zielonej Górze. Biuro Profilaktyki przekazało Ośrodkowi Interwencji Kryzysowej w Zielonej Górze materiały profilaktyczne (książki, broszury, ulotki i plakaty) dotyczące przemocy, alkoholu, papierosów, relacji dziecko – dorosły.

Działanie nr 22

Realizacja działań w zakresie aktywizacji, reintegracji zawodowej i społecznej osób uzależnionych i współuzależnionych od substancji psychoaktywnych:

1. Wsparcie terapii i rehabilitacji osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych

Zadanie realizowane przez Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii Oddział w Zielonej Górze w oparciu o przepisy ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. Celem zadania było uzupełnienie oferty terapeutycznej realizowanej przez PTZN Oddział w Zielonej Górze i poprawa jakości życia uczestników zajęć poprzez organizację wyjść o charakterze kulturalno-sportowym oraz wycieczki krajoznawczej. Odbiorcami zadania było 12 osób.

2. Streetworking w środowisku osób bezdomnych, uzależnionych od środków psychoaktywnych – 2020 r.

Zadanie realizowane przez Stowarzyszenie Reintegracji Społecznej RE-START w oparciu o przepisy ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. W ramach 262,5 godzin patroli ulicznych dwóch streetworkerów oraz terapeuta uzależnień i ratownik medyczny udzielało pomocy i wsparcia osobom bezdomnym, uzależnionym od środków psychoaktywnych.

3. Realizacja działań streetworkerskich skierowanych do osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych, przebywających na terenie Miasta Zielona Góra

Zakupiono dwie usługi polegające na wsparciu osób bezdomnych znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji. Streetworkerzy w dwuosobowych patrolach ulicznych docierali w miejsca niemieszkalne, tj. pustostany, ogródki działkowe, klatki schodowe i wspierali osoby bezdomne znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji oraz motywowali je do poprawy jakości życia i zmiany postawy oraz sposobu życia. Ze względu na pandemię koronawirusa patrole w miesiącach kwiecień i maj zostały zrealizowane w formie konsultacji telefonicznych. Udzielono wsparcia 182 osobom.

Działanie nr 23

Wspieranie programów i działań środowisk abstynenckich:

1. Działalność Klubu Abstynentów „Krokus”

Zadanie realizowane przez Towarzystwo Integracji Społecznej w oparciu o przepisy ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. W spotkaniach Klubu uczestniczyło 8 osób.

2. Złot Rodzin Abstynenckich – Małe Ciche

Zadanie realizowane przez Towarzystwo Integracji Społecznej w oparciu o przepisy ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. Odbiorcami zadania było 8 osób.

3. Punkt Konsultacyjno–Terapeutyczny – Telefon Zaufania

Zadanie realizowane przez Towarzystwo Integracji Społecznej w oparciu o przepisy ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. Udzielano konsultacji telefonicznie i w siedzibie TIS. Informowano o chorobie alkoholowej i uzależnieniach od substancji psychoaktywnych oraz instytucjach, gdzie można uzyskać pomoc, rozpocząć terapię, motywowano do podjęcia leczenia lub kontynuowanie terapii. Z pomocy skorzystało 187 osób.

4. Spotkania grup AA i AI-Anon

W siedzibie Biura Profilaktyki w każdą środę i piątek w godz. 18:00 – 20:00 odbywały się spotkania Grupy Anonimowych Alkoholików pn. „Pogoda Ducha” i „Przystanek na szlaku”. Z powodu obostrzeń sanitarnych związanych z pandemią spotkania grupy zostały przeniesione do sali w MOPS przy ul. Długiej 13, a następnie do Klubu Abstynenta przy ul. Drzewnej 13.

W siedzibie Biura Profilaktyki w styczniu i lutym w każdy poniedziałek w godz. 18:00- 20:00 odbywały się spotkania grupy AI-Anon. Uczestniczyły w nich 3 osoby. Z powodu pandemii spotkania grupy zostały zawieszane.

Działanie nr 24

Zakup i dystrybucja materiałów promujących działalność środowisk abstynenckich:

Materiały edukacyjno – informacyjne dotyczące ruchu AA oraz grup AI-Anon, informujące o spotkaniach grup były dostępne w siedzibie Biura Profilaktyki oraz umieszczane w tzw. Stojakach Profilaktycznych znajdujących się w instytucjach użyteczności publicznej: w MOPS przy ul. Długiej 13, w Urzędzie Miasta przy ul. Podgórnej 22, w Wydziale Oświaty i Spraw Społecznych UM przy ul. Zachodniej 63 a, w Wydziale Spraw Obywatelskich UM przy ul. Grotgера 7, w Wydziale Komunikacji UM przy ul. Sienkiewicza 8a, w Powiatowym Urzędzie Pracy przy ul. Batorego 126 A, w Noclegowni dla Osób Bezdomnych przy ul. Bema 38, w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej przy ul. Wojska Polskiego 9, w Centrum Biznesu przy ul. Bohaterów Westerplatte 23.

Działanie nr 25

Wsparcie dla organizacji punktów konsultacyjnych, informacyjnych, telefonów zaufania, poradni w soboty itp.

1. Poradnia w soboty

Zadanie realizowane przez Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii Oddział w Zielonej Górze w oparciu o przepisy ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. W ramach zadania przeprowadzono 198 sesji psychoprofilaktyki indywidualnej. Z pomocy udzielonej przez specjalistę terapii uzależnień, psychoterapeutę, instruktora terapii uzależnień lub psychologa skorzystały 82 osoby.

2. Punkt Konsultacyjno–Terapeutyczny – Telefon Zaufania

Zadanie realizowane przez Towarzystwo Integracji Społecznej w oparciu o przepisy ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. Udzielano konsultacji telefonicznie i w siedzibie TIS. Informowano o chorobie alkoholowej i uzależnieniach od substancji psychoaktywnych oraz instytucjach, gdzie można uzyskać pomoc, rozpocząć terapię, motywowano do podjęcia leczenia lub kontynuowanie terapii. Z pomocy skorzystało 187 osób.

3. Punkt bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego

Zadanie realizowane przez Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej w oparciu o przepisy ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. W ramach zadania przeprowadzono konsultacje, w związku z pandemią także w formie rozmowy telefonicznej. Z pomocy terapeuty uzależnień skorzystało 29 osób, psychologa – 26 osób, radcy prawnego – 19 osób, doradcy społeczno-

zawodowego – 24 osoby. Utworzono dwie 10-osobowe grupy wsparcia – zajęcia były realizowane w rygorze sanitarnym.

4. Prowadzenie telefonu zaufania i szkolenie kadry

Zadanie realizowane przez Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Zielonej Górze w oparciu o przepisy ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*, w ramach którego prowadzono Telefon Zaufania dla Ofiar Przemocy. Z pomocy skorzystały 264 osoby, w tym 140 kobiet, 121 mężczyzn i 3 dzieci.

5. Poradnictwo prawne w sprawach rodziny

Zadanie realizowane przez Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Zielonej Górze w oparciu o przepisy ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. Z pomocy prawnika skorzystało 45 osób.

6. Prowadzenie punktu informacyjnego w siedzibie Biura Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom

Zakupiono dwie usługi polegające na prowadzeniu od poniedziałku do piątku punktu informacyjnego dla mieszkańców Zielonej Góry – osób uzależnionych, współuzależnionych od substancji psychoaktywnych, członków ich rodzin, DDA, ofiar i sprawców przemocy. Osoby zgłaszające się do punktu osobiście lub telefonicznie otrzymywały informację dotyczącą rodzaju pomocy oferowanej w Biurze Profilaktyki i były kierowane do właściwego specjalisty. Otrzymywały także informacje o ofercie pomocowej dostępnej na terenie Zielonej Góry. Liczba udzielonych informacji – 374.

Działanie nr 26

Upowszechnianie standardów jakości działań profilaktycznych z obszaru przeciwdziałania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych i przemocy:

1. Biuro Profilaktyki prenumerowało miesięczniki: „Remedium” i „Świat Problemów”

Czasopisma co miesiąc za pośrednictwem Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zielona Góra były przekazywane do zielonogórskich szkół dostarczając zainteresowanym osobom niezbędnej wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy.

2. Pomocniki profilaktyczne dla zielonogórskich przedszkoli

Działanie zaplanowane przez Biuro Profilaktyki zostało zaadresowane do nauczycieli wychowania przedszkolnego oraz rodziców i opiekunów prawnych dzieci przedszkolnych. Celem „Pomocnika profilaktycznego” jest udostępnienie w placówkach przedszkolnych literatury oraz materiałów profilaktyczno – edukacyjnych pomocnych w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym oraz wspierających rodziców w wychowywaniu dzieci. Działanie zostało rozpoczęte w 2020 roku, zostanie zrealizowane w 2021 roku. „Pomocniki” zostaną przekazane do 31 przedszkoli.

Działanie nr 27

Rozwijanie i wspieranie hosteli i mieszkań readaptacyjnych dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych w trakcie leczenia lub po jego zakończeniu:

Nie realizowano.

Działanie nr 28

Przeprowadzenie diagnozy w społeczności lokalnej w zakresie używania substancji psychoaktywnych:

Nie realizowano.

Działanie nr 29

Obsługa administracyjna i kancelaryjna Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a w szczególności:

1. Ustalanie i wypłata wynagrodzenia członków Komisji za realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Sporządzanie postanowień związanych z opiniowaniem wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

3. Zawieranie i obsługa umów ze specjalistami pracującymi na rzecz Komisji, w tym m.in. za wykonywanie badań oraz wydawanie opinii przez biegłych, sądowych w przedmiocie uzależnienia.

4. Szkolenia członków Komisji.

5. Wyposażenie biura Komisji.

1. Biuro Profilaktyki obsługuje MKRPA w Zielonej Górze pod względem administracyjno – kancelaryjnym i prawnym. Pracownik Biura Profilaktyki wykonuje codziennie czynności na rzecz MKRPA, polegające w szczególności na:

- 1) udzielanie informacji na temat możliwości podjęcia terapii oraz w sprawie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego – udzielono ok. 450 informacji w 2020 r.
- 2) rejestrowanie poczty przychodzącej i wychodzącej,
- 3) podział poczty zadekretowanej przez Przewodniczącego MKRPA pomiędzy Zespoły ds. Lecznictwa, przygotowanie korespondencji do wysyłki i dostarczenie poczty do punktu pocztowego w celu wysłania,
- 4) zakładanie teczek dla nowo zgłoszonych osób do MKRPA,
- 5) prowadzenie rejestru spraw MKRPA związanych z procedurą zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego w formie elektronicznej i papierowej,
- 6) przygotowanie dokumentacji dla biegłych sądowych (specjalista terapii uzależnień i psychiatra),
- 7) przygotowanie umów o dzieło z badającymi biegłymi (psychiatra i specjalista terapii uzależnień) – zawarto 122 umowy w 2020 r.
- 8) sporządzanie wniosków na zlecenie MKRPA o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego kierowanych do Sądu Rejonowego Wydział III Rodzinny i Nieletnich,
- 9) przygotowanie zaproszeń na rozmowę osób zgłoszonych do MKRPA,
- 10) przygotowanie zaproszeń na rozmowę dla świadków osób zgłoszonych do MKRPA,
- 11) przygotowanie zapytań MKRPA do Izby Wyrzeźwień, Komisariatów Policji, Prokuratury Rejonowej, Sądu Rejonowego, Kuratorów Sądowych, Noclegowni,

- 12) przygotowanie dokumentów związanych z opiniowaniem wniosków przedsiębiorców o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z uchwałą Rady Miasta,
- 13) przygotowanie zawiadomień o zamiarze przeprowadzenia kontroli w punkcie sprzedaży napojów alkoholowych, zgodnie z ustawą *Prawo Przedsiębiorców*,
- 14) przygotowanie dokumentacji w przypadku negatywnego postanowienia MKRPA w sprawie niezgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałą Rady Miasta;

2. Obliczenie wynagrodzenia poszczególnych członków MKRPA jest dokonywane przez MOPS na podstawie pisemnej informacji przedstawionej przez Przewodniczącego lub Zastępcę Przewodniczącego MKRPA sporządzonej na podstawie list obecności członków MKRPA na dyżurach Zespołów ds. Lecznictwa, Zespołów ds. Kontroli, na posiedzeniach plenarnych oraz listy obecności Przewodniczącego i Zastępcy Przewodniczącego na dyżurach, zgodnie z regulacją zapisaną w MPPIRPA oraz PN;

3. W 2020 r. z dwoma biegłymi (specjalista terapii uzależnień, psychiatra) zawarto 122 umowy o dzieło. Biegli sporządzili łącznie 22 opinie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Realizacja działań podjętych przez Biuro Profilaktyki w 2020 r. w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii była wieloaspektowa i niejednokrotnie jedno działanie obejmowało zarówno problemy z zakresu przeciwdziałania narkomanii, jak i przeciwdziałania alkoholizmowi, czy przemocy. Podobnie wśród osób objętych zadaniami realizowanymi w ramach Programu były osoby, które brały udział w kilku przedsięwzięciach a także takie, które zetknęły się z zadaniami realizowanymi w ramach Programu jednorazowo. W ramach Programu realizowane były działania, w przypadku których trudno jest podać liczbę osób, które były ich beneficjentami, np. brak jest możliwości dokładnego oszacowania do ilu osób dotarły informacje o kampaniach profilaktycznych, czy ile osób obejrzało wystawę na zielonogórskiej starówce.

Zielona Góra, dnia ..... marca 2021 r.